

TULLIN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2019

TULLI

TULL
CUSTOMS

28.2.2020

SISÄLLYSLUETTELO

TULLIN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2019	1
1 Toimintakertomus.....	3
1.1 Johdon katsaus	3
Ulkomaankaupan toimintaympäristön kehitys	3
Tullin resurssikehitys	4
Keskeisimpiä tehtävä- ja organisaatiomuutoksia	5
1.2 Tuloksellisuus	5
1.3 Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	7
1.4 Toiminnallinen tehokkuus	16
Tuottavuus ja taloudellisuus	16
Maksullisen toiminnan kannattavuus	18
1.5 Tuotokset ja laadunhallinta	24
Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkissuoritteet	24
Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	25
1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	27
1.7 Tilinpäätösanalyysi	30
Rahoituksen rakenne ja talousarvion toteutuminen	30
Tuotto- ja kululaskelma	31
Tase	31
1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma 2019	33
1.9 Arviointien tulokset	34
1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä ja epäsäännönmukaisuuksista	35
2 Tullin talousarvion toteumalaskelma	36
3 Tullin käytössä olevat valtuudet	38
4 Tullin tuotto- ja kululaskelma	39
5 Tullin tase	40
6 Liitetiedot	42
7 Allekirjoitukset	60

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 JOHDON KATSAUS

ULKOMAANKAUPAN TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

Valtiovarainministeriön 7.10.2019 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan Suomen bruttokansantuotteen volyymin ennustettiin kasvavan 1,5 prosenttia vuonna 2019 ja lähivuosina kasvun ennakoidaan hidastuvan viime vuosien noin 2,5 % vauhdista vajaaseen prosenttiin. Yritysten vientinäkyvät ovat heikentyneet toimintaympäristön epävarmuuksien vuoksi ja viennin kasvu hidastuu. Talouden peruskuva ei sisällä taantumaa mutta ennustetta leimaa kuitenkin suuri epävarmuus maailmantalouden tulevasta suunnasta ja käänne ennustettua hitaamman kasvun suuntaan on ilmeinen riski. Tilastokeskuksen vuotta 2019 koskevien ennakkotietojen julkaisupäivä on 28.2.2020, joten siinä julkaistavat tilastot eivät ehtineet mukaan tähän toimintakertomukseen.

Tullin ennakkotietojen mukaan Suomen tavaraviennin arvo nousi edellisvuodesta 2 % vuonna 2019. Vienti oli arvoltaan 64,9 miljardia euroa. Tuonnin arvo puolestaan laski edellisvuodesta 1 % ollen arvoltaan 65,6 miljardia euroa. Edellisvuonna 2018 vienti ja tuonti kasvoivat kumpikin 7 %. Tulli julkaisee ulkomaankaupan yksityiskohtaiset tiedot viime vuodelta 28.2.2020.

Kauppataseen alijäämä pieneni selvästi viime vuonna edellisvuoteen verrattuna. Ennakkotietojen mukaan kauppatase jäi 710 miljoonaa euroa alijäämäiseksi vuonna 2019 alijäämän ollessa 2,9 miljardia euroa vuonna 2018. Alijäämä EU-maiden kanssa käydyssä kaupassa laski 1,2 miljardiin euroon edellisvuoden 1,8 miljardista eurosta samalla kun EU-maiden ulkopuolisten maiden kanssa käyty kauppa kääntyi 455 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi (vuonna 2017 alijäämää oli hieman yli 1 miljardi euroa).

Viime vuonna vienti EU-maihin kasvoi 2 % ja vienti euroalueelle kasvoi 3 %. Vienti kolmansiin maihin kasvoi 2 %. Tuonti EU-maista oli samalla tasolla kuin edellisvuonna mutta tuonti kolmansista maista laski 3 %. EU-maiden osuus Suomen viennistä laski aavistuksen edellisvuodesta ollen 59,3 % mutta tuonnista EU-maiden osuus kasvoi edellisvuoden 59,7 %:sta ollen 60,5 %. EU-maiden ulkopuolelle suuntautuvan kaupan osuus viennistä oli 40,7 % ja tuonnista 39,5 %.

Useiden toimialojen viennin arvon kasvu hidastui tai kääntyi laskuun vuonna 2019 tammi – marraskuussa verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon pois lukien kuljetusvälineiden, sähkötekniisten tuotteiden ja elintarvikkeiden vienti. Metsäteollisuuden tuotteiden vienti laski 5 %, metalliteollisuuden vienti kasvoi 2 %, koneiden ja laitteiden vienti kasvoi 2 % ja kuljetusvälineiden vienti kasvoi 6 % samana ajanjaksona. Tuonnin puolella teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonti väheni 6 %, investointitavaroiden tuonti väheni 2 % ja poltto- ja voiteluaineiden tuonti väheni 4 %. Sekä kulutustavaroiden että elintarvikkeiden tuonti puolestaan kasvoi prosentin.

Saksa oli tammi – marraskuun 2019 tiedoilla sekä suurin tavaroiden vientimaa (15,1 %), että suurin tuontimaa (15,7 %). Ruotsi oli toiseksi suurin vientimaa 10,4 % osuudella ja Yhdysvaltojen osuus nousi 7,5 % ja se oli kolmanneksi suurin vientimaa seuraavien maiden ollessa Alankomaat (6,2 %) ja Venäjä (5,7 %). Tuontimaista toiseksi suurin oli Venäjä 13,4 % osuudella ja Ruotsi kolmas 11,2 % osuudella seuraavien ollessa Kiina (7,5 %) ja Alankomaat (5,2 %).

Tullin transitokuljetustilaston mukaan Suomesta vietiin kauttakulkuna Venäjälle 604 tuhatta tonnia transitotavaraa vuonna 2019 määrän laskiessa 9 % edellisvuodesta. Määrästä 537 tuhatta tonnia (89 %) kuljetettiin Vaalimaan rajanylityspaikan kautta. Kuljetetut tonnimäärät ovat laskeneet koko 2010 – luvun lukuun ottamatta vuotta 2017 niiden ollessa suurimmillaan yli 2 miljoonaa tonnia vuosikymmenen alussa. Tavararyhmistä eniten vietiin transitokuljetuksina kemianteollisuuden tuotteita, joiden osuus tonnimäärästä oli yli 20 %. Teollisuuden koneiden ja laitteiden osuus oli 12 %, elintarvikkeiden osuus 11 % ja tekstiilien, vaatteiden ja jalkineiden osuus 9 %. Transitotilasto sisältää Suomen ulkomaankauppatilastoon sisältymättömät tiedot maantiekuljetuksista, jotka viedään transitotavarana Suomen läpi itärajan yli tärkeimpien rajanylityspaikkojen kautta. Transitot- eli

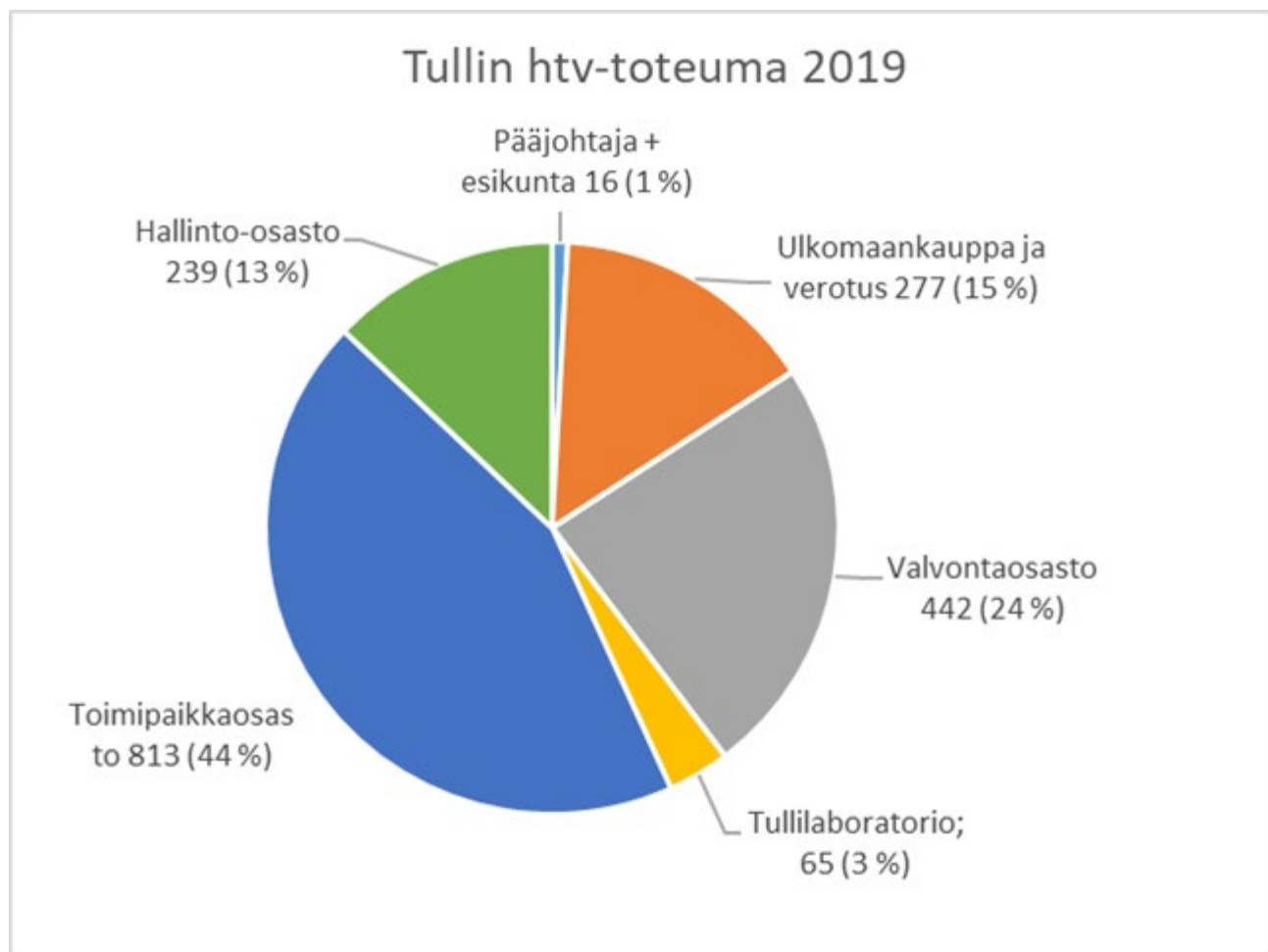
kauttakuljetustavarat tulevat Suomen tullirajalle, josta ne passitetaan maanteitse Venäjälle niitä Suomen tullialueella tullaamatta.

TULLIN RESURSSIKEHITYS

Tullin henkilötyövuosien määrä laski edellisvuoden toteumasta 1 859 ollen 1 852 htv ilman ylityksiä ja varallaoloa. Viime vuonna Tulli pystyi säilyttämään henkilömääränsä vuoden 2018 tasolla ja rekrytoimaan henkilöstöä normaalisti poistuman korvaamiseksi ja tarvittavan osaamisen omaavan henkilöstön hankkimiseksi.

Vuonna 2006 ennen valtionhallinnon tuottavuusohjelman käynnistymistä Tullin henkilötyövuosien määrä oli yli 700 suurempi kuin viime vuonna. Vähennyksen keskeisimpänä taustana on ollut valtion tuottavuusohjelman ja palveluiden digitalisoimisen lisäksi myös määrärahojen niukkuus. Lisäksi vuonna 2017 Tullista siirtyi noin 200 htv Verohallintoon verotustehtävien siirron myötä.

Tullin henkilöstöstä 44 % sijoittui toimipaikkaosastolle tullitoimipaikkoihin. Vajaa neljännes henkilöstöstä sijoittui valvontaosastolle rikostorjunnan, yritystarkastuksen ja tullivalvonnan tehtäviin. Ulkomaankauppa- ja verotusosastolle tulliselvityksen, ulkomaankaupan tilastoinnin ja asiakashallinnan ja veronkannon tehtäviin sijoittui 15 % henkilöstöstä. Tullilaboratorioon sijoittui 3 % ja hallintoon ja esikuntaan sijoittui yhteensä 14 % henkilöstöstä. Hallinto-osaston henkilöstöstä 37% toimi tietohallintotoiminnon tehtävissä.

Tullin talousarviokehitys vuodelle 2019 oli lisätalousarvioineen 168 168 000 euroa (165 606 000 euroa vuonna 2018). Kasvun selittää viime vuodelle osoitettu 3 940 000 euron määräraha pankki- ja maksutilien rekisterille, jonka perustaminen annettiin Tullin tehtäväksi. Seuraavalle vuodelle siirtyvä määräraha oli 31,9 miljoonaa euroa, josta sidottujen ICT-hankkeiden ja laiteinvestointien osuus oli vajaat 18 miljoonaa euroa.

KESKEISIMPIÄ TEHTÄVÄ- JA ORGANISAATIOMUUTOKSIA

Maahantuonnin arvonlisäverotus siirtyi Tullista Verohallintoon 1.1.2018 Sipilän hallitusohjelman päätöksen mukaisesti. Verohallinto huolehtii rekisteröityjen ALV-velvollisten maahantuonnin arvonlisäverotuksesta ja Tulli hoitaa edelleen muiden asiakkaiden maahantuonnin arvonlisäverotuksen. Autoverotus ja valmisteverotus siirrettiin Verohallintoon 1.1.2017.

Verohallinto käyttää Tullin verotuksen ja veronkannon tietojärjestelmiä auto- ja valmisteverotuksen hoitamiseksi, kunnes Verohallinnossa käynnissä oleva Valmis-tietojärjestelmähanke on valmis käsittelemään auto- ja valmisteverotuksen mahdollisesti 1.1.2021 alkaen. Tulli kantaa kuitenkin jatkossakin valmisteveroja esimerkiksi matkailijoilta, joilla on EU:n ulkopuolelta tullattavia valmisteveron alaisia tavaroita ja yrityksiltä, jos tullimenettelyssä katoaa valmisteveron alaista tavaraa, esimerkiksi alkoholia tullivarastosta.

Helsingin tulli ja Turun tulli yhdistettiin 1.5.2019 Meritulliksi ja samoin Kotkan tulli yhdistettiin Vaalimaan tulliin 1.5.2019. Tullien yhdistäminen tapahtui osana toimipaikkaosaston johtamisrakenteen kehittämistä. Tullissa valmisteltiin viime vuonna johtokeskuksen organisointia tukemaan paremmin tullivalvonta- ja tulliselvitystehtävien hoitamista toimipaikoilla. Johtokeskus aloitti toimintansa 17.1.2020.

1.2 TULOKSELLISUUS

Valtiokonttori on 10.11.2016 antanut toimintakertomuksen laatimisesta ohjeen (VK/948/00.00.00.01/2016). Tullin toimintakertomus on laadittu noudattaen valtiokonttorin ohjeen mukaista jäsentelyä; valtiovarainministeriön ja Tullin tulostavoitesopimus vuodelle 2019 ei täysin noudata valtiokonttorin ohjeen jäsentelyä, joten tulostavoitesopimuksen tavoitteet on sovitettu niitä parhaiten kuvaavan otsikon alle.

Valtiovarainministeriön ja Tullin välisen tulostavoitesopimuksen toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet vuodelle 2019 ja niiden toteumat on esitetty alla olevassa taulukossa.

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Tulliselvitys				
Asiakastyytyväisyys tulliselvityksessä ¹⁾	3,67	Ei mitattu	4	Tavoite saavutettu. Syksyn 2019 asiakastyytyväisyysmittauksessa tulliselvityksen asiakastyytyväisyys oli 4,11.
Uudistettu tullausjärjestelmä (UTU) otetaan käyttöön vaiheittain niin, että käytettävyys/ asiakastyytyväisyys säilyy vähintään vuoden 2017 alkumittaustasolla. Kysely tehdään osana Tullin asiakastyytyväisyyskyselyä joka toinen vuosi.	Ei mitattu	Ei mitattu	3,67	Tavoite saavutettu UTU:n ensimmäisen käyttöönoton osalta. Syksyn 2019 asiakastyytyväisyysmittauksessa tullivarastoinnin asiakastyytyväisyys oli 4,11.
Tullin neuvonta- ja asiakastukipalveluiden asiakaskontaktit	9,9	15	5	Tavoite saavutettu kokonaan. Neuvonta- ja

(puhelin- ja sähköpostipalvelut mukaan lukien vastaamattomat kontaktit) vähenevät digitalisoinnin ja itsepalvelun ansiosta vähintään (%)				asiakastukipalveluiden asiakaskontaktit ovat vähentyneet 22,4 % verrattuna vuoden 2016 lähtötilanteeseen.
Neuvonta- asiakastukipalveluiden odotusaika enintään (minuuttia)	2	2	2	Tavoite on saavutettu osittain. Alle 2 min tavoiteaika on toteutunut tullineuvonnassa 52 %, netti-ilmoittamisen tuessa 71 %, Sähköisen palvelukeskuksen yritysasiakaiden tulli-ilmoittamisen tuessa 93 % ja Lupakeskuksessa 95 %. Lupakeskuksen tulosta ei saada OC – järjestelmästä, joten luku on arvio.
Sähköisten ilmoitusten käsittelyaika (%)				
Tuonnissa alle 1 h:ssa käsiteltyjen osuus	96	94	95	96
Viennissä alle 1 h:ssa käsiteltyjen osuus	95	95	95	94
Passituksessa alle 30 min käsiteltyjen osuus	100	100	100	100
Verojäämien osuus maksettavaksi määräytyistä veroista (%)				
Tulliverotuksessa ²⁾	0,09	0,04	2,0	0,43
Väylämaksuissa	0,05	0,00	0,05	0,00
Oikaistujen ja tuomioistuimen muuttamien tulliverotuksen jälkikantosekä peruutus- ja palautuspäätösten osuus (%)	1,3	1,6	2,2	1,5
Tullirikostorjunta				
Tullin paljastamien rikosten selvittämistaso (%)	88,2	87,8	89	95,4
Tullin takaisin saama rikoshyöty (M €)	28,0	26,1	18	20,5
Tullirikostorjunnan vaikuttavuus (M €)	81,1	38,9	25	66,2
Tuoteturvallisuusvalvonta				
Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus (%)	21	21	23	21,6
Riskianalyysi				
Ylösnousseiden ilmoitusten riskikäsittelyosumien (Safety & Security) aikarajoissa toteutuneet riskikäsittelyt (%)	99	98,3	95	99,1
Tarkastustoiminta				
Tavarantarkastukset: jatkotoimenpiteet, osuma (%)	13,8	13	10	11,5
Matkustajatarkastukset: jatkotoimenpiteet, osuma (%)	6,9	8,1	8	6,9
Ajoneuvon ja kuljetusvälineeseen kohdistuneet tarkastukset: jatkotoimenpiteet, osuma (%)	8,4	6,9	9	7,3

Harmaan talouden torjunta				
Talousrikoksissa takaisin saatu rikoshyöty (M €)	4,2	2,4	1,2	5,8
Torjutut veromenetykset				
Yritys- ja asiakirjatarkastuksista seuraavat jälkikannot (M €)	6,1	6,9	2,5	9,5

- 1) Asteikolla 1 – 5. Asiakastyytyväisyystutkimus tehdään joka toinen vuosi ja viimeisin on tehty syksyllä 2019.
- 2) Kolmansien maiden arvonlisäverotus siirtyy Verohallintoon 1.1.2018. Tulli kantaa entiseen tapaan kolmansien maiden tullit sekä jatkossakin maahantuonnin ALV:n toimijoilta, jotka eivät ole ALV-rekisteröityjä. Verojäämäprosentin oletettiin kasvavan, sillä epäsäännönmukaisten toimijoiden osuus Tullin tuontiverojen kannosta kasvaa suurten toimijoiden siirtyessä Verohallinnon asiakkaiksi.

1.3 YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Valtiovarainministeriön ja Tullin välisessä tulostavoitesopimuksessa vuodelle 2019 asetettiin seuraavat vaikuttavuustavoitteet Tullille.

Vaikuttavuustavoitteet	Toimenpiteet	Toteuma 2019
Verotulojen tehokas kertymä turvataan edistämällä veronmaksumyönteisyyttä, antamalla ennakoivaa ohjausta ja hoitamalla verovalvonta uskottavasti	Tulliselvitys- ja verotusjärjestelmät kehitetään helpokäyttöisiksi ja asiakasta ohjaaviksi. Varmistetaan verovalvonta tiivistämällä yhteistyötä Verohallinnon kanssa.	<p>Tullin projekteissa ja asiointipalvelujen kehityksessä on panostettu erityisesti asiakaslähtöisyyteen toteuttamalla palvelumuotoilua, käytettävyydestäuksia, asiakasyhteistyötä sekä kokeiluja asiakaspalvelun tehostamiseksi kuten koneoppimis-, chat- ja matkailijan tullitietopalvelun -pilotit. Erityinen painoarvo on annettu saavutettavuudelle, jonka vaatimusten täyttämiseksi Tulli on arvioittanut asiointipalveluitaan ulkopuolisella asiantuntijatiimillä.</p> <p>Uuden tullausjärjestelmän tullivarastointi-osion käyttöönoton yhteydessä asiakkaille julkaistiin asiakasohjevideoita sekä verkko-seminaaritallenne.</p> <p>Yliopistoyhteistyössä kehitetty Tullilaskuri on saanut paljon positiivista palautetta ja se on herättänyt kiinnostusta ulkomaillakin. Tullilaskuri on Tullin verkkosivujen suosituimpia palveluja, jolla asiakas voi selvittää tullimaksun ja arvonlisäveron ennakkoon ennen kuin tilaa verkkokaupasta tavaroita. Samalla Tullilaskuri opastaa, mitä asiakkaan pitää tehdä, kun hän tullaa tilaamansa tavarat.</p> <p>Matkailijan tullitietopalvelun sisällöt ja kehitysversio ovat valmistuneet. Tavoitteena on tarjota matkailijoille ohjeistusta ja tietoa tullimääräyksistä helpokäyttöisessä ja ymmärrettävässä muodossa digitaalisia kanavia hyödyntäen. Kehitysversion pilotointi toteutettiin syksyllä Nuijamaalla tarjoamalla mobiilipalvelua</p>

Vaikuttavuustavoitteet	Toimenpiteet	Toteuma 2019
<p>Harmaan talouden torjuntaa tehostetaan ja verovajetta supistetaan kehittämällä verotustoimintoja, tehostamalla valvontaa ja parantamalla yhteistyötä viranomaisten välillä.</p>	<p>Tulli toteuttaa harmaan talouden torjuntaohjelmaa.</p>	<p>Tullin Wifi-yhteyden kautta matkustaja-asiakkaille.</p> <p>Kaikki vakuudet käydään läpi ja saatetaan voimassa olevan EU-lainsäädännön edellyttämälle tasolle v. 2016–2020. Työ on aloitettu 2016. Verojäämät ovat säilyneet edelleen alhaisina.</p> <p>Verovalvonnan turvaamiseksi on jatkettu yhteistyötä Verohallinnon kanssa tietojenvaihdon, verovalvonnan suuntaamisen sekä yhteistoimintamallien jatkokehittämisen alueilla. Samoin on aloitettu mm. yhteistarkastusprojekteja veronkannon turvaamiseksi.</p> <p>Tulli laati keväällä 2019 verovuotta 2018 koskevan tulliselvitykseen liittyvää verovajetta koskevat arvion, joka julkaistiin pääpiirteittäin hallituksen vuosikertomuksessa.</p> <p>Tulli osallistui valtakunnallisen harmaan talouden ohjelman täytäntöönpanoon ja toteutti omaa (23 erillisen hankkeen) harmaan talouden torjuntasuunnitelmaansa suunnitellusti.</p> <p>Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaa harjoitetaan Tullissa tiiviissä yhteistyössä niin koti- ja ulkomaisten viranomaistahojen kuin myös yksityissektorin kanssa. Tulli osallistuu vuosia 2016 – 2020 koskevan valtakunnallisen harmaan talouden ja talousrikostorjunnan strategian sekä siihen liittyvän toimenpideohjelman hankeohjelmassa eritellyistä 20 hankkeesta 11 toteuttamiseen.</p> <p>Tulli toteuttaa myös omaa, samoille vuosille ajoittuvaa harmaan talouden torjuntahanketta, johon sisältyy kaikkiaan 23 eri alahanketta, joista 15. on jo valmistunut.</p> <p>Tulli osallistui uuden, tuleville vuosille kohdistuvan valtakunnallisen harmaan talouden ja talousrikostorjunnan toimenpideohjelman ja –strategian laadintaan.</p>
<p>Verotuksen ja tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia.</p>	<p>Varmistetaan digitaalisten palveluiden toimivuus ja vähennetään asiointitarvetta palvelupisteissä.</p>	<p>Tulli on edistänyt digitaalisiin asiointikanaviin siirtymistä julkaisemalla sähköisen luvanhakemisen palvelun. Vuoden 2019 aikana palvelua laajennetaan muilla lupatyypeillä. Rekisteröintiprosessien sähköistämiseksi ja sujuvoittamiseksi on toteutettu digitaaliset lomakkeet EORI-rekisteröintiin ja Sanoma-asiointin luvan hakuun. Asiakasyhteydenottojen tietoturva parannettiin julkaisemalla asiointipalveluihin uusi Kysy Tullineuvonnasta -</p>

Vaikuttavuustavoitteet	Toimenpiteet	Toteuma 2019
<p>Yhteiskuntaa suojataan varmistamalla tavaraturvallisuus ja torjumalla rajat ylittävää rikollisuutta tiiviissä yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.</p>	<p>Toteutetaan sisäisen turvallisuuden strategiaa ja sen toimenpideohjelman Tullin tehtäväalueella. Jatketaan yhteistyöneuvotteluja eri ministeriöiden kanssa horisontaalisen yhteistyön varmistamiseksi.</p>	<p>lomake. Asiakkaiden omien tietojen näyttämiseksi aloitettiin konseptointiprojekti, jossa selvitettiin asiakkaiden ja Tullin tarpeet. Uuden tullausjärjestelmän ensimmäinen osio, Tullivarastointi on toiminut moitteetta tuotannossa ja asiakkaat voivat asioida joko asiointikäyttöliittymällä tai sanoma-asioinnin kautta.</p> <p>Mobiilikäyttöistä yksityishenkilöiden posti- ja rahtitullauspalvelua on kehitetty uuden Tullausjärjestelmän seuraavana vaiheena. Palvelu helpottaa ilmoitusten tekemistä yksityishenkilöiden tuontitullausmäärien kasvaessa tarjoten muun muassa Posti-integraation. Näin asiakas saa palvelussa helposti pohjatiedot tullattavasta tavarasta, mikä osaltaan varmistaa tulli- ja verotulojen tehokasta kertymistä. Tulli on esitellyt palvelun prototyyppiä mm. jalkautumalla asiakkaiden pariin messuilla ja perustamalla Facebook-pilottikoelun.</p> <p>Joulukuussa 2018 tehdyn selvityksen tulokset Vuosaaren asiakaspalvelutarpeesta analysoitiin ja Vuosaaren asiakaspalvelu lakkautettiin 1.6.2019. Paikkakunnilla, joissa Tullin asiakaspalvelu on lakkautettu, asiointi tapahtuu käyttämällä sähköisiä palveluita ja tarvittaessa muita vaihtoehtoisia asiointitapoja.</p> <p>Tulli on suunnannut valvontaprosessiaan strategian mukaisiin painopisteisiin. Lisäksi valvonnallisia prosesseja on pyritty edelleen kehittämään toimintaympäristön muutokset huomioiden. Leimallista Tullin valvontatyön osalta on toiminta 11 ministeriön sektorilla, joka edelleen luo voimakkaan tarpeen tiiviille sidosryhmäyhteistyölle, erityisesti tiedonvaihdon ja tullivalvonnan sektoreilla.</p> <p>Tulli kohdistaa valvontatoimintaansa maahan saapuvan ja maasta lähtevän henkilö- ja tavaraliikenteeseen, tavaraturvallisuuden näkökulmasta avainasemassa on valvontatoiminnan kohdentaminen riskianalyysin keinoin. Tulli on edelleen vuoden 2019 aikana aktiivisesti kehittänyt riskianalyysin toimintamalleja kansallisesti sekä erityisesti EU-tulliliiton yhteistoiminnassa.</p> <p>Tullissa on edelleen jatkettu tiivistä yhteistyötä muiden PTR-viranomaisten kanssa vakavan talousrikollisuuden sekä huumausaine- ja muun järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa osallistumalla muun muassa HEV-alueen</p>

Vaikuttavuustavoitteet	Toimenpiteet	Toteuma 2019
		<p>tiiviimpään viranomaisyhteistyöhön sekä poliisin kohdetorjuntamenettelyyn. Lisäksi Tulli on osallistunut muiden PTR-viranomaisten kanssa PTR-rikostorjunnan koordinaatioon sekä PTR-tiedustelurakenteen resursointiin ja painopisteiden toteuttamiseen sekä edelleen valtakunnalliseen kohdetorjuntamenettelyyn. Tullin kohdevalinta ja PTR-rikostiedustelu toiminto on toteuttanut PTR-rikostorjuntatyöryhmän laatimaa PTR-rikostorjunnan painopiste vuosisuunnitelmaa omalla toimialueellaan matkustajaliikenteessä. Vastaavalla tavalla sovitut kansalliset ja eurooppalaiset painopisteet on huomioitu muussa rikostiedusteluun liittyvässä työssä.</p> <p>Tulli on painopistealueillaan ollut mukana luomassa laadukasta rikostilanne- ja torjuntakuvaa sekä osallistunut erilaisiin kansallisiin ja kansainvälisiin rikostorjuntaoperaatioihin sekä toiminut EUROPOLin EMPACTin toteutuksessa. Tulli on myös osallistunut aktiivisesti erilaisiin työryhmiin, joiden tehtävänä on ollut kehittää rikostorjunnallisia sekä valvonnallisia tietojärjestelmiä ja valvontavälineitä. Lisäksi Tulli on osallistunut toimialallaan, sisäisen turvallisuuden sektorilla sekä tulliyhteistyön alueilla, aktiivisesti Suomen puheenjohtajakauden valmisteluun ja toteutukseen.</p> <p>Käytännön operatiivisen yhteistyön jatkokehittämiseksi 11 ministeriön tehtäväkentällä on käyty keskusteluita esimerkiksi kaksikäyttötuotteiden valvontaan liittyen Ulkoministeriön kanssa.</p> <p>Vuoden 2019 strategisten painopistealueiden mukaisesti rikostorjunnan voimavaroja on suunnattu erityisesti erilaisissa tietoverkoissa tehtyjen vakavien tullirikosten torjunnan tehostamiseen ottaen huomioon muun muassa oikeuskäytännössä ja Tullin toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset. Huomiota on kiinnitetty sekä fisikaalisten rikosten että kieltojen ja rajoitusten rikkomiseen liittyvien rikosten paljastamiseen ja selvittämiseen kuin myös rikoshyödyn jäljittämiseen verkkoympäristössä. Vastaavasti Tullin rikostorjunnan operatiivisia valmiuksia digitaaliseen todistusaineiston taltiointiin ja analysointiin on pyritty kehittämään.</p> <p>Edellä mainitun lisäksi rikostorjunnan</p>

Vaikuttavuustavoitteet	Toimenpiteet	Toteuma 2019
		painopisteinä on ollut talousrikostorjunnan jatkuva kehittäminen sekä toiminnan tehostaminen rikoslajineutraalisti koskien erityisesti ulkomaankaupan rakenteita ja tullausprosesseja hyväksi käyttävän rikollisuuden torjuntaa sekä rikoshyödyn jäljittämistä.

Tulostavoitesopimuksessa nimettiin myös alla olevat hankkeet, joilla tuetaan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden tavoitteiden saavuttamista.

Hanke	Tavoitteet 2019	Toteuma 1-12 kk 2019
Tulliselvityksen tietojärjestelmien kokonaisuudistus.	Eteneminen hyväksytyjen hankesuunnitelmien mukaisesti. Tullivarastointi ja tuontimenettelyn ensimmäinen vaihe sidosjärjestelmäpalveluineen otetaan onnistuneesti käyttöön.	<p>Tullivarastoinnin tuotantokäyttö sujui hyvin koko vuoden aloituksesta (maaliskuu 2019) alkaen.</p> <p>Tuonnin ensimmäisen vaiheen (Import1 sekä TUTTU-asiointikäyttöliittymä) toteutus eteni melko hyvin, mutta riippuvuuksien vuoksi tuotannon aloitus siirrettiin marraskuulta 2019 helmikuulle 2020.</p> <p>Tuonnin toisen vaiheen (Import2) toteutus alkoi.</p> <p>Saapumisen ensimmäisen vaiheen analyysivaihe valmistui suunnitellusti ja toteutus on alkanut ja edennyt suunnitellusti.</p> <p>ALV-muutoksen tuoma volyyymikasvu 1.1.2021 alkaen aiheuttaa merkittävästi lisätyötä 2019-2020 aikana sekä UTU-hankkeessa että kaikissa Tullin sisäisissä sidosjärjestelmissä (riskien hallinta, rahavirtajärjestelmät, dokumenttien hallinta, jne.) sekä infrassa (tekniset alustat, verkot, jne.). 2019 loppuvuonna näitä valmisteltiin ja tehtiin suunnitelmat tarvittaville muutoksille 2020 aikana.</p> <p>Viennin ja Passituksen -projektien sisäiset valmistelutyöt Tullissa aloitettiin suunnitellusti 2019 aikana.</p>
Brexitin muutoshallinta tullitoiminnoissa	Tulli huolehtii ulkomaankaupan lisääntyvästä tulliselvityksestä ja tullivalvonnan tarpeesta sille osoitettujen resurssien puitteissa Brexitin toteuduttua. Mahdollinen siirtymäaika hyödynnetään hallittuun toimintaympäristön muutokseen valmistautumiseen.	<p>Tulliselvityksen ja asiakas- ja lupapalvelujen 30 HTV:n Brexit-rekrytointeja on toteutettu. Asiakas- ja lupapalveluihin on saatu rekrytoitua 5 HTV:tä. Tulliselvityksessä on tehty toistaiseksi sisäisiä siirtoja ja loput rekrytoinnit toteutetaan vuoden 2020 aikana.</p> <p>Analyysi- ja tiedustelutoimintayksikössä on vuoden aikana laadittu tarvittavat selvitykset ja arviot henkilöstöresurssien jatkokehittämisen (lisärekrytointien), toimintamallien edelleen kehittämisen sekä erityisesti järjestelmäpohjaisen varautumisen osalta.</p> <p>Brexit-infovideo asiakkaille suomeksi ja</p>

		<p>ruotsiksi on julkaistu. UK-kauppaa käyvillä sisäkaupan tilastoasiakkaille on lähetetty Brexit-tietoisku sähköpostitse. Pikaopas UK:n ja EU:n väliseen kauppaan on julkaistu Tullin nettisivuilla sekä ylläpidetty Tullin Brexit-sivustoa henkilö- ja yritysasiakkaille. Osallistuttu VNK:n järjestämään Brexitin vaikutuksia käsittelevään mediatilaisuuteen. Tulliselvityksen uutiskirjeitä ja asiakastiedotteita koskien Brexitä on julkaistu. Tulli on tehnyt Brexit-viestintää UM:n Eurooppa-tiedotuksen kanssa yhteistyössä: tietoisku ja haastatteluita Brexitin vaikutuksista.</p>
<p>Tullin ja Verohallinnon yhteistyön vakiinnuttaminen</p>	<p>Yhteistyön onnistumiseksi tarvittavat yhteistyömenettelyt päivitetään vastaamaan 2017 ja 2018 alusta tapahtuneiden auto- ja valmisteverotuksen ja maahantuonnin arvonlisäverotuksen tehtäväsiirtojen jälkeistä tilannetta Tullin huolehtiessa siirtyneiden verolajien verovalvonnasta ja vuoden 2020 loppuun saakka auto- ja valmisteverotuksen tietojärjestelmistä.</p>	<p>Analyysi- ja tiedustelutoimintayksikössä on yhdessä verohallinnon kanssa edelleen jatkokehitetty ja tiivistetty yhteistyötä muun muassa tiedonvälittämisen osalta.</p> <p>Edelleen Valvontaosaston tasolla on aloitettu keskustelu Verohallinnon kanssa Tullin tiedonsaannin turvaamisesta verovalvonnan toteuttamiseksi vuonna 2021, jolloin kantovastuiden muuttumisen myötä myös käytettävät tietojärjestelmät vaihtuvat Verohallinnon ylläpitämään Gentax –järjestelmään. Tämän hetkisten tietojen mukaan Verohallinto ei ole myöntämässä Tullille teknistä pääsyoikeutta.</p> <p>Yritystarkastuksen ja Verohallinnon yhteistyö on jatkunut sujuvana yhteistoimintamallien mukaisesti. Verohallinnon kanssa on pidetty säännöllisesti kokouksia ja yhteistoimintamalleja on tarvittaessa päivitetty. Sovittiin Tullin ja Verohallinnon yhteistarkastusprojekteista, joista ensimmäinen aloitettiin joulukuussa 2019.</p>
<p>Modernin teknologian ja uudenlaisen osaamisen vaatimien kyvykkyyksien rakentaminen</p>	<p>Postiliikenteen automatisoidun tullivalvonnan käyttöönotto. Automatisoinnin ja koneoppimisen pilottien toteutuksia sisältäen lentotullin postilinjaston koneälykokeilut.</p>	<p>Analyysi- ja tiedustelutoimintayksikössä on edelleen kehitetty tiedustelun ja riskianalyysin toimintamalleja. Uusien teknologisten ratkaisujen kuten koneoppimiseen pohjautuvaan valvonnan suuntaamisen käyttöönottoa on edelleen edistetty.</p>

		Toimintaympäristön muutosten aiheuttamien tarpeiden johdosta Tullin Analyysi ja tiedustelu toimintayksikössä on laadittu hankesuunnitelma ja aikataulus riskimootoriprojektin toteutukseen liittyen.
Toimeenpannaan ENI CBC –hanke, jossa on kyse Vaalimaan, Vainikkalan, Parikkalan, Imatran, Vartiuksen ja Raja-Joosepin rajanylityspaikkojen ja Kotkan tullitoimipaikan kehittämisestä.	Tulli perustaa ENI-hankkeen – hankkeeseen kuuluvat projektit etenevät hankesuunnitelman mukaisesti siten, että varmistetaan projektien läpivienti vuosien 2019 – 2021 aikana.	<p>EU-rahoitteiset ENI-CBC hankkeet käynnistyivät vuoden 2019 alkupuolella. Kymmenestä rahoitusta saaneesta hankkeesta Tulli on mukana seitsemässä eri hankkeessa. Tullin investointien yhteissumma on 9 651 540 € ja tästä summasta kansallinen omarahoitusosuus on 1 823 608 €</p> <p>Tullin hankkeissa tavoitteena on rajanylityspaikkojen tullivalvonnan ja logistiikan kehittäminen.</p> <p>Vuoden 2019 aikana hankkeissa on keskitytty suunnittelutyöhön ja hankintojen valmisteluun. Tullin omista hankinnoista arvoltaan suurimmat ovat läpivalaisulaitteiden hankinnat. Rahoituksen avulla Tulli uudistaa Vainikkalan junien läpivalaisulaitteen ja Vaalimaan läpivalaisulaitoksen sekä hankkii Imatralle kokonaan uuden junien läpivalaisulaitteen.</p> <p>Merkittävin kiinteistökohte on tulli- ja raja-aseman uudistaminen Raja-Joosepissa jossa ENI-rahoituksella rakennetaan täysin uusi rajanylityspaikka ja siihen liittyvä liikennealue. Kohteen rakentamistyöt alkavat kesällä 2020 ja Raja-Joosepin uuden rajanylityspaikan käyttöönotto on syksyllä 2021.</p>
Afrikkalaisen sikaruton torjunta	Toteutetaan afrikkalaisen sikaruton torjunnan tehostamistoimet ulkorajoilla yhteistyössä MMM:n ja Eviran kanssa.	Tarttuvien eläintautien torjuntaa on tehostettu mm. aloittamalla eläinperäisiä elintarvikkeita ilmaisevan ruokakoiran kouluttaminen Lentotulliin. Toteutettujen valvontatoimien lisääntyminen näkyy Tullin haltuun päätyneiden eläinperäisten elintarvikkeiden tapausmäärän ja volyymien kasvuna.
Pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmä	Toteutetaan HE:ssä 167/2018 vp tarkoitettu tietojärjestelmä (tilirekisteri) sen mukaisena kuin eduskunta säätää.	Tulli on antanut PMJ-lain mukaiset määräykset ohjeineen 21.10.2019. Lain valvontajärjestelmää koskevat pykälät 4§ ja 5§ tulevat sovellettavaksi

		1.9.2020. Hanketyöskentely edistyy suunnitellusti laadittujen ja VM-Tulli ohjausryhmässä hyväksytyjen hankesuunnitelman sekä teknisen projektisuunnitelman mukaisesti.
--	--	--

1.4 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS

Mittarit	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Taloudellisuusindeksi ¹⁾	97,6	100	102	110,2
Tuottavuusindeksi ²⁾	102,1	100	101	96,0
Toimitilamenot euroa / henkilö	6 701	6 565	6 600	6 439
Toimitilaneliömetrit / henkilö	16,54	15,9	15,5	13,22
Maksullisen toiminnan kannattavuus (%)				
julkisoikeudelliset suoritteet	-1,7	-3,9	-10	-5,9
liiketaloudelliset suoritteet	16,5	15,3	7	11,7

1) Pienempi parempi.

2) Suurempi parempi.

Tullin tuottavuus- ja taloudellisuuskehitys on laskettu perustuen Tullin toteutuneisiin HTV- ja suoritelmääriin sekä menoihin / kustannuksiin. Tulostavoitesopimuksessa indeksivuotena on ollut 2017, joka on tässä muutettu vuodeksi 2018.

Tuottavuuslaskelma perustuu keskeisimpiin suoritteisiin ulkomaankaupan sujuvuuden ja yhteiskunnan suojaamisen osa-alueilla. Näitä suoritteita on painotettu niiden vaatiman työajan suhteessa, jotta niistä on saatu vertailukelpoisia. Tuottavuusindeksi on laskettu jakamalla vuosittaiset suoritelmäärät (varsinaiset ja painotetut) HTV-kertymällä (suurempi indeksiluku on parempi) ja taloudellisuusindeksit jakamalla vuotuiset menot / kustannukset suoritelmäärällä (pienempi indeksiluku on parempi). Vertailuvuosi on 2018. Tuottavuus- ja taloudellisuusindeksit on esitetty laitosasolla.

Tuottavuusindeksi oli 96 alittaen valtiovarainministeriön ja Tullin välisen tulossopimuksen tavoitteen 101. Samoin taloudellisuusindeksi 110 alitti tulossopimuksen tavoitteen selvästi. Tuottavuusindeksin heikkenemiseen on vaikuttanut eniten joidenkin tulliselvityksen, asiakasneuvonnan ja yhteiskunnan suojaamisen tehtävälalueiden suoritteiden määrän väheneminen henkilötövuosimäärän säilyessä suunnilleen edellisvuoden tasolla. Taloudellisuusindeksiin on vaikuttanut suoritelmäärän laskun lisäksi erityisen paljon ict-menojen kasvu yli 9 miljoonalla eurolla johtuen menossa olevista ict-hankkeista ja henkilöstömenojen kasvu 3,5 miljoonalla eurolla johtuen valtaosin valtionhallinnon sopimista palkankorotuksista.

Indeksilukuja tulkittaessa on huomattava, että ne voivat vaihdella vuosittain paljonkin sen mukaan, kuinka ulkomaankaupan volyymit ja niistä johtuvat suoritteet muuttuvat. Tullin HTV-määrä ei jousta nopeasti kuten eivät Tullin menotkaan, joten volyymien muuttuessa äkillisesti tuottavuus- ja taloudellisuusindeksit voivat parantua tai heikentyä nopeastikin. Taloudellisuuslukua tulkittaessa Tullissa käynnistyneet isot tietojärjestelmähankkeet – tullausjärjestelmän uusiminen sidosjärjestelmään – lisäävät kustannuksia, mikä heikentäne taloudellisuusindeksiä huolimatta siitä, mihin suuntaan ulkomaankaupan volyymit muuttuvat tulevina vuosina.

Toimitilatehokkuudessa Tulli ylitti asetetut tavoitteet. Optimaze-toimitilajärjestelmästä otettujen tietojen mukaan Tullin toimitilamenot olivat 6 439 euroa henkilöä kohden ja toimitilaneliöiden määrä henkilöä kohden oli puolestaan 13,2 neliometriä vuonna 2019.

Menojen, tuottavuuden ja taloudellisuuden indeksiluvut 2016-2019 (vuosi 2018 = 100)					Tulos-sopimus
	2016	2017	2018	2019	VM/Tulli
Menoindeksi	101,6	98,4	100,0	108,2	
Kustannusindeksi	104,2	96,0	100,0	105,5	
HTV-indeksi	103,9	96,3	100,0	99,7	
Suoriteindeksi	84,0	119,1	100,0	98,7	
Painotettu suoriteindeksi	101,7	98,3	100,0	95,7	
Tuottavuusindeksi:					
Varsinaiset suoritteet / HTV	80,8	123,7	100,0	99,0	
Painotetut suoritteet / HTV	97,9	102,1	100,0	96,0	101
Taloudellisuusindeksi					
Menot/varsinaiset suoritteet	121,1	82,6	100,0	109,6	
Menot /painotetut suoritteet	98,3	100,1	100,0	113,0	
Kustannukset/varsinaiset suoritteet	124,1	80,6	100,0	106,9	
Kustannukset/painotetut suoritteet	102,5	97,6	100,0	110,2	102

MAKSULLISEN TOIMINNAN KANNATTAVUUS

TUOTOT JULKISOIKEUDELLISET	Vuosi 2019 toteuma	Vuosi 2019 arvio	Vuosi 2018 toteuma	Vuosi 2017 toteuma
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 287 074 €	1 185 822 €	1 189 825 €	1 273 031 €
<u>Maksullisen toiminnan muut tuotot</u>	-	-	1 189 825 €	
Tuotot yhteensä	1 287 074 €	1 185 822 €	1 189 825 €	1 273 031 €
KOKONAISKUSTANNUKSET JULKISOIKEUDELLISET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	23 216 €	25 046 €	20 644 €	22 467 €
Henkilöstökustannukset	734 442 €	658 604 €	670 075 €	689 225 €
Vuokrat	81 400 €	78 978 €	77 329 €	89 017 €
Palvelujen ostot	247 392 €	195 066 €	214 090 €	219 509 €
<u>Muut erilliskustannukset</u>	<u>33 598 €</u>	<u>23 902 €</u>	<u>31 692 €</u>	<u>39 459 €</u>
Erilliskustannukset yhteensä	1 120 048 €	981 597 €	1 013 830 €	1 059 677 €
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	185 145 €	165 876 €	166 233 €	179 174 €
Poistot	57 459 €	50 701 €	55 653 €	55 850 €
Korot	1 016 €	0 €	0 €	0 €
<u>Muut yhteiskustannukset</u>	-	-		
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	243 619 €	216 577 €	221 886 €	235 024 €
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 363 667 €	1 198 174 €	1 235 716 €	1 294 701 €
KUSTANNUSVASTAAVUUS JULKISOIKEUDELLISET (TUOTOT - KUSTANNUKSET)	-76 593 €	-12 352 €	-45 891 €	-21 670 €
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	-11 467 €	-14 021 €	-17 593 €	-22 919 €
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN JULKISOIKEUDELLISET	-65 126 €	1 669 €	-28 297 €	1 249 €
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

TUOTOT LIIKETALOUDELLISET	Vuosi 2019 toteuma	Vuosi 2019 arvio	Vuosi 2018 toteuma	Vuosi 2017 toteuma
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	124 164 €	121 451 €	156 135 €	255 354 €
<u>Maksullisen toiminnan muut tuotot</u>	-	-		
Tuotot yhteensä	124 164 €	121 451 €	156 135 €	255 354 €
KOKONAISKUSTANNUKSET LIIKETALOUDELLISET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 926 €	2 207 €	2 290 €	3 822 €
Henkilöstökustannukset	57 477 €	54 750 €	69 801 €	110 805 €
Vuokrat	6 752 €	6 961 €	8 576 €	15 145 €
Palvelujen ostot	20 519 €	17 192 €	23 743 €	37 346 €
<u>Muut erilliskustannukset</u>	<u>2 748 €</u>	<u>1 887 €</u>	<u>3 259 €</u>	<u>6 098 €</u>
Erilliskustannukset yhteensä	89 422 €	82 997 €	107 669 €	173 217 €
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	15 356 €	14 619 €	18 436 €	30 483 €
Poistot	4 766 €	4 469 €	6 172 €	9 502 €
Korot	84 €	0 €	0 €	0 €
<u>Muut yhteiskustannukset</u>	-	-		
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	20 207 €	19 088 €	24 608 €	39 985 €
Kokonaiskustannukset yhteensä	109 628 €	102 085 €	132 277 €	213 202 €
KUSTANNUSVASTAAVUUS LIIKETALOUDELLISET (TUOTOT - KUSTANNUKSET)	14 535 €	19 366 €	23 858 €	42 152 €
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN LIIKETALOUDELLISET	14 535 €	19 366 €	23 858 €	42 152 €
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

TUOTOT YHTEENSÄ	Vuosi 2019 toteuma	Vuosi 2019 arvio	Vuosi 2018 toteuma	Vuosi 2017 toteuma
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 411 238 €	1 307 273 €	1 345 960 €	1 528 385 €
<u>Maksullisen toiminnan muut tuotot</u>	<u>0 €</u>	<u>0 €</u>	<u>0 €</u>	<u>0 €</u>
Tuotot yhteensä	1 411 238 €	1 307 273 €	1 345 960 €	1 528 385 €
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	25 141 €	27 254 €	22 934 €	26 289 €
Henkilöstökustannukset	791 920 €	713 354 €	739 876 €	800 031 €
Vuokrat	88 151 €	85 939 €	85 905 €	104 162 €
Palvelujen ostot	267 911 €	212 258 €	237 833 €	256 855 €
<u>Muut erilliskustannukset</u>	<u>36 346 €</u>	<u>25 789 €</u>	<u>34 951 €</u>	<u>45 557 €</u>
Erilliskustannukset yhteensä	1 209 470 €	1 064 594 €	1 121 499 €	1 232 894 €
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	200 501 €	180 495 €	184 669 €	209 657 €
Poistot	62 225 €	55 170 €	61 825 €	65 352 €
Korot	1 100 €	0 €	0 €	0 €
<u>Muut yhteiskustannukset</u>	<u>0 €</u>	<u>0 €</u>	<u>0 €</u>	<u>0 €</u>
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	263 826 €	235 665 €	246 494 €	275 010 €
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 473 296 €	1 300 259 €	1 367 993 €	1 507 903 €
KUSTANNUSVASTAAVUUS (TUOTOT - KUSTANNUKSET)	-62 058 €	7 014 €	-22 033 €	20 482 €
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	-11 467 €	-14 021 €	-17 593 €	-22 919 €
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-50 591 €	21 035 €	-4 439 €	43 401 €
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

Omakustannushinnoittelusta poikkeavat julkisoikeudelliset suoritteet
Tuettujen suoritteiden kokonaisalikate

II Valmisteverotus

							Yhteen- sä		0,00 €
Verolaji	Jakso	Kohta	Suoritteen nimi	Omakustannus-hinta	Perittävä hinta	Kate €	Kate-%	Myynti kpl	Kate yhteensä
5JO	2	1.1.1.	Valmisteverotusta koskeva ennakkoratkaisu: – joka on vaatinut tullilaboratorion tutkimuksen	601,12 €	500,00 €	-101,12 €	-20,2 %	0	0,00 €
5JO	2	1.1.2.	Valmisteverotusta koskeva ennakkoratkaisu: – joka ei ole vaatinut tullilaboratorion tutkimusta	464,50 €	350,00 €	-114,50 €	-32,7 %	0	0,00 €
5JO	2	1.2.1.	Muu verotusta koskeva ennakkoratkaisu: – kun kysymys on kaupallisesta toiminnasta	1 202,24 €	500,00 €	-702,24 €	-140,4 %	0	0,00 €
5JO	2	1.2.2.	Muu verotusta koskeva ennakkoratkaisu: – kun hakijana on yksityishenkilö eikä kysymys ole kaupallisesta toiminnasta	587,46 €	150,00 €	-437,46 €	-291,6 %	0	0,00 €
5JO	2	1.3.	Päätös olla antamatta ennakkoratkaisua	437,18 €	50,00 €	-387,18 €	-774,4 %	0	0,00 €

Ennakkoratkaisujen omakustannushintaa alhaisemman veloituslaskelman perusteena on se, että on Tullin ja samalla Suomen valtion edun mukaista pyrkiä edistämään ennakkoratkaisujen pyytämistä epäselvissä tapauksissa. Tällä tavoin voidaan välttää resursseja kuluttavaa jälkikäteen tapahtuvaa selvitystyötä, jälkikantoja ja mahdollisesti myös oikeuskäsittelyjä, joista aiheutuu kustannuksia sekä valtiolle että asiakkaalle.

Toisaalta kyse on myös siitä, mitä asiakkailta voidaan kohtuudella veloittaa heidän pyrkimyksensä hakea ennakkoratkaisua verotusta koskevaan ongelmaansa.

III Laboratorion suorittamat tutkimukset

							Yhteensä		-11 467,40 €
Verolaji	Jakso	Kohta	Suoritteen nimi	Omakustannushinta	Perittävä hinta	Kate €	Kate- %	Myynti kpl	Kate yhteensä
5JO	3	1.1.3.	Elintarvikelainsäädännön soveltamisalaan kuuluvat tavarat – kun tuontierän arvo on enintään 1 500 euroa	482,72 €	250,00 €	-232,72 €	-93,1 %	26	-6 050,69 €
5JO	3	1.2.3.	Kuluttajaturvallisuuden soveltamisalaan kuuluvat tavarat – kun tuontierän arvo on enintään 1 500 euroa	391,64 €	200,00 €	-191,64 €	-95,8 %	18	-3 449,52 €
5JO	3	1.3.3.	Luonnonmukaisen tuotannon valvontalain soveltamisalaan kuuluvat tavarat – kun tuontierän arvo on enintään 1 500 euroa	482,72 €	250,00 €	-232,72 €	-93,1 %	0	0,00 €
5JO	3	1.4.3.	Maataloustuotteiden markkinajärjestelylain soveltamisalaan kuuluvat tavarat – kun tuontierän arvo on enintään 1 500 euroa	482,72 €	250,00 €	-232,72 €	-93,1 %	0	0,00 €
5JO	3	2.2.3.	Terveystarkastus unioniin tuotaville kasviksille: – ensimmäisestä alle 50 kg:n tavaraerästä	118,40 €	70,00 €	-48,40 €	-69,1 %	40	-1 936,11 €
5JO	3	2.2.4.	Terveystarkastus unioniin tuotaville kasviksille: – seuraavista alle 50 kg:n tavaraeristä	53,74 €	30,00 €	-23,74 €	-79,1 %	0	0,00 €
5JO	3	2.5.1.	Uusintatarkastus kunnostustoimenpiteiden jälkeen sekä unionista että muualta tuotaville kasviksille – alle 50 kg:n erät, tai erät joissa vain pakkausmerkintäpuutt eita	91,08 €	60,00 €	-31,08 €	-51,8 %	1	-31,08 €

Tullilaboratorion suoritteissa on tutkimuskohteittain huomioitu pienille tuontierille alennettu tutkimushinta, jottei tutkimuksen hinta on suhteeton tuontierän arvoon verrattuna. Tuontierän arvoksi on määritelty enintään 1500 euroa.

1.5 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

SUORITTEIDEN MÄÄRÄT JA AIKAANSAADUT JULKISSUORITTEET

Tullin avainluvut	2017	2018	2019	Muutos % verrattuna 2018
Ulkomailta saapuneet matkustajat	23 972 719	24 842 229	25 686 590	3,40 %
Alusliikenteessä	9 655 753	9 565 921	9 621 392	0,58 %
Lentoliikenteessä	8 589 166	9 509 256	10 052 225	5,71 %
Juna- ja maantieliikenteessä (itäraja)	4 563 140	4 523 433	4 769 109	5,43 %
Ulkomailta saapuneet				
Laivat	24 607	24 103	23 437	-2,76 %
Lentokoneet	74 965	84 521	86 086	1,85 %
kuormatut kuorma-autot, kontit ja perävaunut	1 065 088	1 134 995	1 134 341	-0,06 %
Ulkomaankauppa	121 535	130 285	130 540	0,20 %
Tuonti (milj.€)	62 010	66 450	65 625	-1,24 %
Vienti (milj.€)	59 525	63 835	64 915	1,69 %
Tullin kantamat verot (Luvut tuhatta euroa)	2 918 115	486 275	274 255	-43,60 %
Tuonnin perusteella kannettavat verot	2 690 658	258 872 ¹⁾	30 969 ¹⁾	-88,04 %
Valmisteverot	460	439	-969 ²⁾	-320,73 %
Muut verot ja maksut ja sekalaiset tulot	86 326	86 905	93 014	7,03 %
Muille viranomaisille tilittävä kanto	1 568	1 409	1 088	-22,78 %
EU:lle tilittävät omat varat netto	139 103	138 650	150 153	8,30 %
Tulliselvitys ja verotus				
Kolmansien maiden	1 901 020	2 005 001	2 041 650	1,83 %
Tuontitullaukset	861 965	897 617	918 311	2,31 %
Vientitullaukset	1 039 055	1 107 384	1 123 339	1,44 %
Sisäkaupan	287 998	280 659	249 408	-11,13 %
Tuonti-ilmoitukset	204 237	199 207	171 307	-14,01 %
Vienti-ilmoitukset	83 761	81 452	78 101	-4,11 %
Passitukset aloitetut/päätetyt	279 966	271 271	241 688	-10,91 %
- joista aloitettujen TIR-carnet osuus	18 272	18 941	12 550	-33,74 %
Yhteiskunnan suojaaminen				
Tietoon tulleet rikokset	9 409	8 943	7 835	-12,39 %
Selvitetyt rikokset	8 209	7 850	7 472	-4,82 %
Selvitysprosentti %	88 %	88 %	95 %	7,60 %
Tullilaboratorion tutkimat näytteet	14 563	11 516	10 686	-7,21 %

¹⁾Tullista siirtynyt Verohallintoon 1.1.2018 alkaen arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröityneiden asiakkaiden maahantuonnin arvonlisäverotus. Tulliin jäi yksityishenkilöiden ja yritysten, jotka eivät ole arvonlisäverorekisterissä, maahantuonnin arvonlisäverotus. Toteumat eivät ole vertailukelpoisia.

- ²⁾Valmisteverojen negatiivinen arvo johtuu KHO:n tammikuussa 2019 antamasta päätöksestä, minkä johdosta Tulli mitätöi aiemmin vuonna 2015 tekemänsä jälkikantopäätöksen, mikä sisälsi tupakkavalmisteveroa 1 284 800 euroa.

PALVELUKYKY SEKÄ SUORITTEIDEN JA JULKISHYÖDYKKEIDEN LAATU

Ulkomaankaupan ja verotuksen tehtäväalueella Tullin keräämien verojen ja maksujen määrä oli 274,3 miljoonaa euroa vuonna 2019. Vastaava luku vuonna 2018 oli 486,3 miljoonaa euroa muutoksen selittyessä arvonlisäveron määrän laskulla johtuen rekisteröityjen arvonlisäverovelvollisten maahantuonnin arvonlisäverotuksen siirrosta Verohallintoon vuoden 2018 alusta. Verotuotoista 30,9 miljoonaa euroa kertyi maahantuonnin arvonlisäverosta. EU-tullien määrä oli bruttona 187,7 miljoonaa euroa, josta kansalliseen budjettiin kertyvän kantopalkkion määrä oli 37,5 miljoonaa euroa. Väylämaksuja kertyi 52,2 miljoonaa euroa ja maksullisten suoritteiden tuotto oli 1,37 miljoonaa euroa.

Tullin verojäämät olivat viime vuonna edelleen alhaiset verojäämäprosentin ollessa tulliverotuksessa 0,43 % ja väylämaksuissa 0 %. Edellisen vuoden osalta vastaavat luvut olivat 0,04 % ja 0 %. Tulliverotuksessa verojäämien kasvu oli ennakoitu, sillä rekisteröityjen arvonlisäverovelvollisten verotuksen siirrettyä Verohallintoon epäsäännönmukaisten toimijoiden osuus tulliverotuksessa kasvoi ja heidän kohdallaan verojäämät on suurempi kuin vakiintuneilla yrityksillä.

Uusi tullikoodeksi (Union Customs Code, UCC) tuli voimaan 1.11.2013 mutta käytännössä sitä ryhdyttiin soveltamaan vasta 1.5.2016 alkaen, kun tullikoodeksin soveltamisasetus ja muut toimeenpanoasetukset saatettiin voimaan. Tullilainsäädännön muutokset käynnistivät Tullissa mittavan tulliselvitys- ja niitä tukevien tietojärjestelmien kokonaisuudistuksen, joka on yhä menossa. Vuoden 2018 syksyllä hankkeessa tapahtui ensimmäinen käyttöönotto tariffijärjestelmän tullessa käyttöön ja loppukeväästä 2019 otettiin käyttöön tullivarastoinnin toiminnallisuudet. Tuonnin ensimmäisen vaiheen eli netti-ilmoittamisen käyttöönotto tapahtui helmikuun alussa 2020 ja toinen vaihe käsittäen sanoma-asioinnin on suunniteltu otettavaksi käyttöön loppuvuonna 2020.

Alkuperäisten suunnitelmien mukaan uudet tietojärjestelmätoiminnallisuudet olisi tullut ottaa käyttöön vuoden 2020 aikana. Vuosien 2017 ja 2018 vaihteessa DG TAXUDin johdolla valmisteltiin uusi MASP 2017 tietojärjestelmästrategia, jossa eri toimintojen käyttöönottoaikatauluja on päivitetty jäsenmaiden esittämien huolien pohjalta käyttöönottojen tapahtuessa vuosien 2019 ja 2025 välisenä aikana.

Tullille tehtävien tulli-ilmoitusten käsittely on jo nyt pitkälle digitalisoitua sähköisten ilmoitusten osuuden ollessa 100 % tuntumassa pois lukien TIR Carnet –asiakirjat, jotka yhä vaativat manuaalista käsittelyä. Sähköisten tuonti-ilmoitusten käsittelyajat ovat lyhyitä: tuonti-ilmoituksista käsiteltiin 96 % ja vienti-ilmoituksista 94 % alle tunnissa, passitusilmoituksista kaikki käsiteltiin alle 30 minuutissa. Käsittelyaika pitenee, jos ilmoitus valikoituu tarkastettavaksi. Tulliverotuksessa (tulli + alv) oikaisupäätösten osuus tuontitullauspäätöksistä oli 1,5 % viime vuonna.

Tulliselvityksen asiakastytyväisyys kasvoi ensimmäisen kerran yli arvosanan 4 viime syksynä tehdyssä asiakastytyväisyystutkimuksessa. Kokonaisarvosana oli 4,11 asteikolla 1 – 5. Edellisessä tutkimuksessa kaksi vuotta sitten arvosanaksi tuli 3,67.

Yhteiskunnan suojaamisen tehtäväalueella Tullin paljastamien rikosten määrä laski pienimpään määrään viiden vuoden ajalla: vuonna 2019 Tulli paljasti yhteensä 7 835 rikosta (2018: 8 943 kpl). Lasku selittyy lähinnä huumausainerikosten määrän pienenemisellä, nimenomaan perusmuotoisten huumausainerikosten osalta. Vuonna 2018 Tulli takavarikoi huumeita 1 060 kiloa ja nyt vuonna 2019 huumeita takavarikoitiin 1 714 kiloa. Määrän nousu selittyy lähinnä khatin takavarikkomäärän nousulla.

Hasista takavarikoitiin 47 kiloa, mikä on noin 13 kiloa enemmän kuin edellisvuonna. Kokaiinia takavarikoitiin ennätysmäärä: noin 33 kiloa. Amfetamiinia takavarikoitiin 24,2 kiloa, mikä on pienin määrä kuuden vuoden ajalta, seikka selittyy sillä, että metamfetamiinia ei ole esiintynyt Suomessa juurikaan. Marihuanaa takavarikoitiin yhteensä 255,6 kiloa eli eniten 13 vuoteen. Heroiinia takavarikoitiin noin seitsemän kiloa, mikä on sinällään huomionarvoista, sillä maassamme ei

kiloluokan takavarikkomääriä ole juurikaan tavattu vuosiin. Ekstaasia takavarikoitiin lähes 41 000 tablettia. Edellisvuonna takavarikoitiin 187 784 tbl, mikä oli suurin määrä Tullin historiassa.

Huumelääkkeitä Tulli takavarikoi vuonna 2019 lähes 117 000 tablettia tai ampullia (2018: n. 78 000tbl). Buprenorfiinia sisältäviä lääkevalmisteita tuosta määrästä oli noin kymmenes.

Dopingtakavarikot olivat yhteensä 298 328 tablettia tai ampullia (2018: n. 587 000). Dopingrikosten määrä oli kuitenkin jotakuinkin sama kuin viimeisten neljän vuoden ajalla, eli 206 kappaletta.

Veropetoksia paljastui kaikkiaan 1 362 kpl eli suurin määrä viiteen vuoteen (2018: 1 294 kpl). Törkeitä tekemuotoja oli 149 kpl (2018: 116 kpl), mikä sekin oli suurin määrä viiteen vuoteen. Talousrikoksiksi luokitellut törkeät veropetosjutut ovat olleet pääasiassa savukkeiden, alkoholin ja nuuskan laitonta maahantuontia sekä valmiste- ja arvonlisäveroihin, polkumyyntitulleihin sekä tullivarastointiin liittyviä petoksia.

Vuonna 2019 Tulli otti haltuun rikosasioissa 2,7 miljoonaa savuketta, mikä oli sama määrä kuin edellisvuonna. Pääosin savukkeet salakuljetetaan Suomeen pienissä erissä lähinnä Venäjältä. Suomi toimii myös savukkeiden salakuljetuksen kauttakulkumaana muihin Pohjoismaihin sekä Keski-Eurooppaan. Nuuskaa saatiin takavarikoitua vuoden 2019 aikana 4 940 kiloa eli noin 1 800 kiloa vähemmän edellisvuoden ennätysmäärään verrattuna. Määrä on kuitenkin toiseksi suurin kymmeneen vuoteen. Pääasiassa suurempia nuuskaeria salakuljetettiin Suomen markkinoille Pohjois-Ruotsista maarajan yli. Nuuskan myynti ja salakuljetus on muuttunut ammattimaiseksi maassamme.

Paljastuneiden rikosten selvittämistaso oli 95,4 % vuonna 2019 (2018: 87,8 %).

Tullirikostorjunnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus on vaihdellut voimakkaasti vuosittain ollen esimerkiksi vuonna 2016 poikkeuksellisen suuri eli 224,82 miljoonaa euroa (2017: 81,14 miljoonaa euroa, 2018: 38,91 miljoonaa euroa,) ja nyt vuonna 2019 summa oli 66,19 miljoonaa euroa. Suurin osa summasta eli 24,2 miljoonaa euroa muodostui vältetyistä veroista. Talousrikostorjunnan vaikuttavuusmittareista suurin osuus oli tutkittujen rikosjuttujen aiheuttamat vahingot, joiden määräksi vuonna 2019 tuli 20,01 miljoonaa euroa.

Tullilaboratorio tutki viime vuonna 10 686 erää, joista tehtiin yli 26 500 laboratoriotutkimusta. Edelliseen vuoteen verrattuna laboratoriotutkimuksiin tulleiden erien ja niistä tehtyjen tutkimusten määrä laski seitsemän prosenttia (11 516 tutkittua erää ja yli 31 000 laboratoriotutkimusta vuonna 2018). Näytemäärään vaikutti merkittävästi tullirikostutkimuksiin tulevien näytteiden väheneminen (-18 %).

Kaikista tullilaboratorion laboratoriotutkimuksista yksi prosentti liittyi muille viranomaisille tehtyihin maksullisiin laboratoriotutkimuksiin. Lisäksi noin yhdeksän prosenttia tutkimuksista liittyi maksuttomiin tutkimuspalveluihin Keskusrikospoliisille ja Verohallinnolle.

Kolmansista maista tuotiin kasvien terveystarkastusten piiriin kuuluvia tuote-eriä 794. Tuontierien määrä laski 38 % edellisvuodesta. Kaikkien erien asiakirjat tarkastettiin ja lisäksi 559 erälle tehtiin fyysinen kasvinterveystarkastus. Tehtävien tarkastusten määrä noudatti lainsäädännössä määriteltyjä tarkastusprosentteja.

Vuonna 2019 kolmansista maista tuotiin 903 vaatimustenmukaisuustarkastuksen piiriin kuuluvaa sitrus-, omena- ja viinirypäle-erää. Kaikkiaan fyysinen vaatimustenmukaisuustarkastus kohdistettiin 467 erään. Näistä hylättiin 26 sitrushedelmäerää ja kaksi omenaerää. Hylkäysten syinä olivat pintaviat, mädät tai homeiset tuotteet, fysiologiset viat sekä epäpuhtaudet. Hylätyistä eristä 5 hävitettiin kokonaisuudessaan Tullin valvonnassa.

Tullin tehtäviin kuuluvat myös vihreitten banaanien tuontitarkastukset, ellei toimijalle ole myönnetty omavalvontaoikeutta. Omavalvontaoikeutta on toistaiseksi hakenut vain yksi toimija. Vihreitä banaaneja tarkastettiin kertomusvuonna 26 konttia. Niistä hylättiin yksi kontti virheellisen kypsyyssasteen vuoksi.

1.6 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Sairauspoissaolot (työpvh/htv)	11,8	12,4	10	13,2
Lyhyet 1 – 3 pv sairauspoissaolot (työpvh/htv)	3,9	4,3	2,7	3,5
Varsinaisten määräaikaisten %-osuus	1,6	1,4	1,5	1,3
Koulutuspäiviä / htv	4,1 ¹⁾	6,6	8,0	7,1
Työtyytyväisyys (VM Baro)	3,35	3,40	3,45	²⁾
Johtajuusindeksi (VM Baro)	3,19	3,22	3,43	²⁾
Osaamisen johtamisindeksi (VM Baro)	Ei käytössä	Ei käytössä	3,5	²⁾
Johdon toiminta esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä <i>VMBaro Ylin johto toimii esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä</i>	2,5	2,5	3,2	²⁾
Työyhteisön avoimuus asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa <i>VMBaro Viestintä työyhteisössäni on vaikuttavaa, avointa, oikea-aikaista ja vuorovaikutteista</i>	3,1	3,1	3,4	²⁾
Työn innostavuus ja työssä koettu ilo <i>VMBaro Motivoidun ja innostun työstäni</i>	3,5	3,6	3,6	²⁾
Tulos- ja kehityskeskustelujen toimivuus osaamisen kehittämisessä <i>VMBaro Kehityskeskustelut auttavat minua työni tekemisessä ja osaamiseni kehittämisessä</i>	2,6	2,6	3,1	²⁾
Esimiesten ja johdon asettamat mahdollisuudet uudistua työssä <i>VMBaro Voin organisaatiossani kokeilla ja tehdä asioita uudella tavalla</i>	3,0	3,1	3,2	²⁾
Töiden yleinen organisointi työyhteisössä <i>VMBaro Johto ja esimiehet ovat onnistuneet työyhteisöni töiden organisoinnissa</i>	2,8	2,8	3,3	²⁾

- 1) Vuonna 2017 koulutuspäivien laskennassa oli ongelmia, joten toteuman luotettavuudesta ei ole täyttä varmuutta.
- 2) Asteikolla 1 – 5. Viimeisin kysely on toteutettu 14.1. – 4.2.2019 (raportointi 2018). VMBarosta saadun palautteen perusteella kyselyn ajankohtaa muutetaan ja kysely on siirretty toteutettavaksi syksyisin. Tällöin kysely niveltyy paremmin seuraavan vuoden toiminnan suunnitteluun. Seuraava kysely toteutetaan syksyllä 2020.

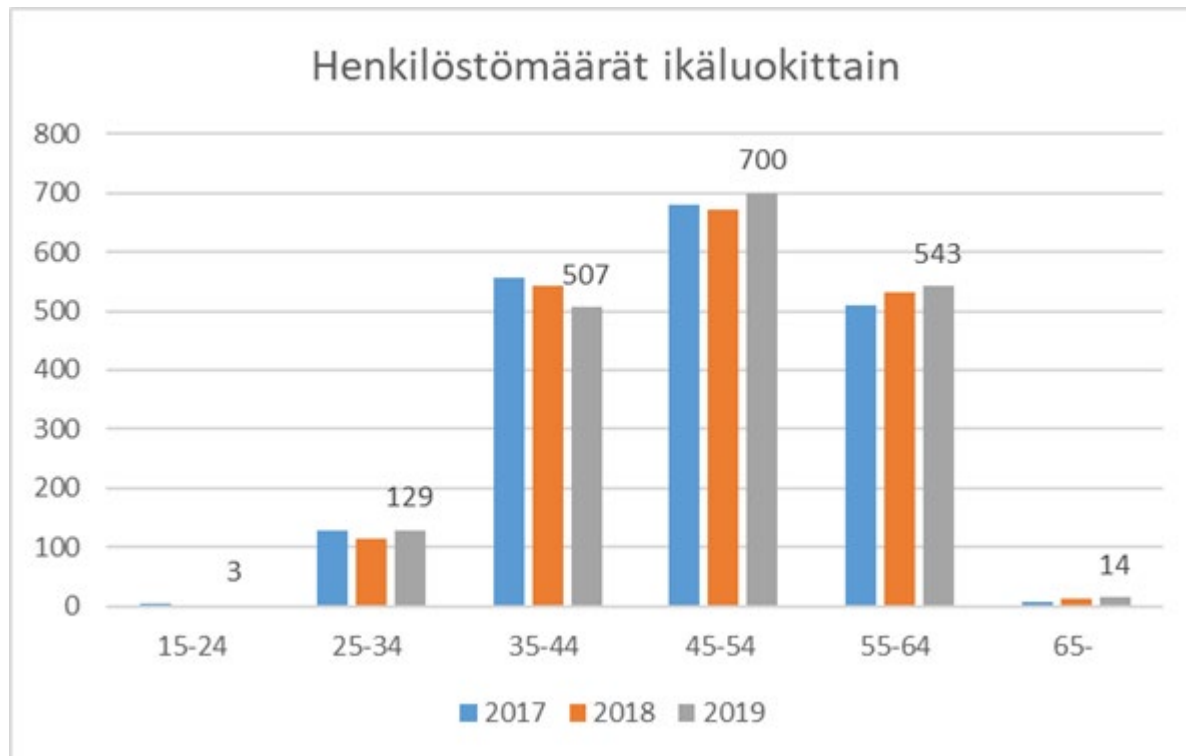
Osa taulukon tavoitearvoista ovat luonteeltaan enemmän seurantaindikaattoreita kuin tavoitelukuja, koska yksittäisten tavoitearvojen asettaminen mm. koulutuspäivien määrälle ei ole kovin mielekästä – kyse on enemmän kehityksen seuraamisesta ja tarvittaessa suuntaamisesta haluttuun suuntaan kuin tietyn tavoiteluvun määrittämisestä.

Henkilöstömäärä, rakenne ja kulut

Tullissa työskenteli vuoden 2019 lopussa yhteensä 1896 henkilöä. Naisten osuus henkilöstöstä oli edelleen 45 prosenttia. Todellisia työpanoksia mittaava henkilötyövuosimäärä oli 1852 ilman ylitoita ja varallaoloa. Henkilötyövuosimäärä laski 0,4 % edellisestä vuodesta. Yli- ja lisätöiden sekä varallaolon määrä oli 16 henkilötyövuotta.

Henkilöstömäärä	2017	muutos-%	2018	muutos-%	2019
Henkilöstön lukumäärä	1887	-0,6 %	1876	1,1 %	1896
HTV	1890	-1,6 %	1859	-0,4 %	1852

Tullilaisten keski-ikä vuonna 2019 oli 49,1 vuotta. Henkilöstöstä 66 prosenttia oli vuoden lopussa vähintään 45-vuotiaita. Suurin yksittäinen ikäryhmä oli 45-54 -vuotiaat, joita oli henkilöstöstä 37 prosenttia.

Koulutustasoindeksi vuonna 2019 oli 4,6. Korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneita oli 33,5 prosenttia henkilöstöstä vuoden lopussa. Koulutuspanostus oli 7,1 työp/hvt.

Koulutustasoindeksi	2017	2018	2019
naiset	4,8	4,8	4,9
miehet	4,3	4,3	4,4
Yhteensä	4,5	4,5	4,6

Koulutustasoindeksissä käytetään kuutta koulutusasteluokkaa: perusastetta, keskiastetta, alinta korkea-astetta, alemmaa ja ylempää korkeakouluastetta ja tutkijakoulutusastetta. Koulutusasteen mittaaminen perustuu koulutusaikaan. Vertailuvuosien 2017-2018 tiedot ovat muuttuneet vuoden 2018

toimintakertomuksessa esitettyyn verrattuna. Tämä johtuu syksyllä 2019 toteutetusta koulutustasojen määrittelyyn liittyvästä muutoksesta, mikä näkyy koulutustasoindeksin hienoisena laskuna niissä virastoissa, joissa työskentelee paljon toisen asteen tutkinnon suorittaneita henkilöitä.

Lähes kaikki tullilaiset, 95 % henkilöstöstä, työskentelivät virkasuhteessa. Määräaikaisia palvelussuhteita oli vuonna 2019 1,3 % kaikista palvelussuhteista. Osa-aikaisesti työskenteli 5,1 % henkilöstöstä. Tullin lähtövaihtuvuus vuonna 2019 oli 4,9 %, kun se edellisenä vuonna oli 4,3 %.

Vakinaiset	2017	%-osuus	2018	%-osuus	2019	%-osuus
hlömäärä	1857	98,4 %	1850	98,6 %	1871	98,7 %
naiset	824	43,7 %	829	44,2 %	836	44,1 %
miehet	1033	54,7 %	1021	54,4 %	1035	54,6 %
Määräaikaiset	2017	%-osuus	2018	%-osuus	2019	%-osuus
hlömäärä	30	1,6 %	26	1,4 %	25	1,3 %
naiset	21	1,1 %	18	1,0 %	19	1,0 %
miehet	9	0,5 %	8	0,4 %	6	0,3 %

Palvelussuhteet	2017	%-osuus	2018	%-osuus	2019	%-osuus
Kokoaikaiset	1788	94,8 %	1775	94,6 %	1800	94,9 %
Osa-aikaiset	99	5,2 %	101	5,4 %	96	5,1 %

Sairauspoissaolojen lukumäärä vuonna 2019 oli 24513 työpäivää. Tullilainen oli sairauden takia pois töistä keskimäärin 13,2 työpäivää, kun vastaava luku vuonna 2018 oli 12,4.

Työhyvinvointi	2017	2018	2019
Työtyytyväisyys	3,35	3,45	1)
Sairauspoissaolot työpvh/v	11,8	12,4	13,2
Sairaustapauksien lkm	5268	5044	4877
Työterveyshuolto eur/hvt	477	486	644 ²⁾
Terveysprosentti	22,7	21,1	21,1

1) VMBarosta saadun palautteen perusteella kyselyn ajankohtaa muutetaan. Kyselyn toteuttaminen jatkossa siirretään syksyyn. Tällöin kysely niveltyy paremmin seuraavan vuoden toiminnan suunnitteluun. Seuraava kysely toteutetaan syksyllä 2020. Viimeisin kysely on toteutettu 14.1. – 4.2.2019 (raportointi 2018).

2) Työterveyshuollon kustannusten palautusten jaksottuminen eri vuosille vaikuttaa tässä työterveyshuollon kustannuksia nostavasti.

Tahti-järjestelmään Kieku-järjestelmästä siirtyneissä tiedoissa vuosina 2017 - 2019 on havaittu virheellisyyksiä sairauspoissaoloihin liittyvissä tiedoissa, jonka vuoksi näiden osalta on käytetty suoraan Kiekusta saatavia tietoja.

Vuonna 2019 Tullin kokonaistyövoimakustannukset olivat 103,4 milj. euroa. Palkkasumma oli 85,9 milj. euroa. Tehdyn työajan palkkojen osuus oli 75,8 % palkkasummasta. Välilliset työvoimakustannukset, jotka sisältävät muun muassa loma-ajan palkat, lomarahat, koulutusajan

palkat, sairausajan palkat jne., olivat 38,3 milj. euroa. Henkilötyövuoden hinta oli 55 756 euroa nousten edellisestä vuodesta 4,0 %.

Työvoimakustannukset	2017	2018	2019
Tehdyn vuosityöajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta (%)	77,7 %	76,8 %	76,4 %
Kokonaistyövoima-kustannukset milj. eur	99,3	99,7	103,4
Tehdyn työajan palkat, %-osuus palkkasummasta	76,9 %	76,3 %	75,8 %
Välilliset työvoimakustannukset milj. eur	35,1	35,7	38,3
Välillisten työvoimakustannusten osuus tehdyn työajan palkoista (%)	54,7 %	55,8 %	58,8 %
Henkilötyövuoden hinta eur	52 484	53 598	55 756

1.7 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

RAHOITUKSEN RAKENNE JA TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Tullin toimintamenojen momentin 28.10.02 talousarviokehys vuodelle 2019 oli 168 168 000 euroa. Edelliseltä vuodelta siirtyi määrärahaa 30 097 236 euroa. Tullin nettomenot olivat 166 360 245 euroa summan ollessa 12,5 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisvuonna kasvun selittyessä ennen kaikkea menossa olevista ict-hankkeista johtuvien ict-menojen kasvulla ja osin myös henkilöstömenojen kasvulla. Vuodelle 2018 siirtyi määrärahaa 31 904 991 euroa.

Tullin nettomenot jakautuivat suhteessa niin, että palkkamenot olivat 59,9 %, muut toimintamenot 33,9 % ja investoinnit 6,2 %.

28.10.63.2 Takaisin maksetut verot (arviomääräraha) määrärahaa oli talousarviossa myönnetty 1 000 000 euroa. Määrärahaa käytettiin 37 466 euroa.

28.10.95.1 Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha) määrärahaa oli talousarviossa myönnetty 500 000 euroa. Tulli käytti määrärahaa 38 269 euroa.

Tulomomentti 12.28.10 Tullin tulot poistettiin valtion talousarviosta vuonna 2018 ja Tullin maksullisen toiminnan tulot on nettobudjetoitu Tullin toimintamomentille 28.10.02 maksullisen toiminnan tuottojen oltua 1,4 miljoonaa euroa.

Tulomomentille 12.28.92 Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot arvioitiin kertyvän tuloja 36 700 000 euroa. Toteutuma oli 37 572 393 euroa.

Tulomomentille 12.28.99 Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot kertyi tuloja 112 830 euroa.

Tulomomentilla 12.39.01 Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista Tullin kanto oli 940 593 euroa vuonna 2019.

Tulomomentille 12.39.02 Verotukseen liittyvät korkotulot kertyi 730 618 euroa vuonna 2019.

TUOTTO- JA KULULASKELMA

Toiminnan tuotot olivat yhteensä 40 057 807 euroa, mikä on 2,1 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Maksullisen toiminnan tuottoja kertyi 1,4 miljoonaa euroa, joista liiketaloudellisten suoritteiden kate oli 11,7 % ja julkisoikeudellisten suoritteiden kate oli -5,9 %.

Toiminnan kulut olivat yhteensä 163 892 244 euroa, mikä on 8,6 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Suurin kuluerä olivat henkilöstökulut 102 991 300 euroa, mikä on 5 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulujen kasvu johtui pääosin valtionhallinnon sopimista palkkamuuoksista. Vuokratulot olivat 11 647 380 euroa ollen käytännössä saman suuruinen kuin edellisvuonna. Palvelujen ostot olivat 37 954 962 euroa, mikä on 5,2 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Kasvu johtui etupäässä ict-hankkeiden menoista. Valmistus omaan käyttöön sisältää itse valmistettujen tietojärjestelmien kustannukset, jotka on laskettu kuhunkin järjestelmään käytetyn työajan ja henkilöiden palkkakustannusten perusteella. Valmistus omaan käyttöön oli 3 750 832 euroa. Ostot aineista, tarvikkeista ja tavaroista tilikauden aikana kasvoivat hieman edellisvuodesta ollen 3 311 092 euroa. Poistojen osuus oli 7 022 835 euroa summan ollessa reilut 100 000 euroa edellisvuotta pienempi.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat nettomääräisesti yhteensä -4 635 euroa (edellisvuonna 20 361 euroa).

Satunnaiset tuotot ja kulut olivat nettomääräisesti 1 173 703 euroa positiiviset saldon ollessa edellisvuonna reilut 10 miljoonaa euroa. Suuri muutos johtuu edellisvuonna muihin satunnaisiin tuottoihin kirjatusta valtiolle menetetyksi tuomittujen virtuaalivaluuttojen arvosta 9,9 miljoonaa euroa.

Tuotot veroista ja pakollisista maksuista olivat yhteensä 74 458 714 euroa, mikä on 227 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä tilikautena. Vähennys selittyy rekisteröityjen arvonlisävelvollisten maahantuonnin arvonlisäverotuksen siirtämisellä Verohallintoon vuoden 2018 alusta.

TASE

Tullin taseen loppusumma on 64 190 498 euroa, mikä on 13 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Taseen vastaavaa summasta 34 miljoonaa euroa muodostuu käyttöomaisuudesta ja 19,1 miljoonaa euroa lyhytaikaisista saamisista. Vaihto- ja rahoitusomaisuuden suurin erä on muut lyhytaikaiset saamiset 18,4 miljoonaa euroa, joka muodostuu lähes täysin tullisaatavista. Vuonna 2019 taseeseen on merkitty Tullin hallussa olevien ja valtiolle menetetyksi tuomittujen virtuaalivaluuttojen arvoksi 10,8 miljoonaa euroa.

Taseen vastattavissa oleva vieras pääoma 68,3 miljoonaa euroa muodostuu pääosin edelleen tilitettävistä eristä 32,8 miljoonaa euroa, siirtovelosta 25 miljoonaa euroa ja ostovelosta 6,9 miljoonaa euroa. Suurin erä on edelleen tilitettävät erät, joka muodostuu suurimmaksi osaksi EU:lle tilitettävistä varoista. Siirtovelat muodostuvat lähes täysin lomapalkkavelasta.

Tulli täsmäytti taseeseen tase-erittelyt passitukseen ja muihin tullimenettelyihin liittyvistä käteisvakuuksista ja Traficomien puolesta myydyistä siirtoluvista- ja vakuutuksista. Käteisvakuuksien tili täsmäytettiin erikseen selvitettyyn Tullin hallussa olevien yksittäisten käteisvakuuksien määrään ja Traficomien puolesta kannetut siirtoluvat ja -vakuudet täsmäytettiin Traficomien joulukuulta lähettämään laskuun. Tullivelkojen selvittelytilin saldo eroaa 110,80 euroa veroreskontran mukaiseen saldoon kohdistamattomista tai palauttamista odottavista maksuista. Traficomien siirtolupien ja vakuutusten saldoero oli 12,88 euroa, mikä katettiin toimintamenoista. Tilinpäätösasiakirjan allekirjoittamisen aikaistuminen maaliskuun puolivälistä helmikuun viimeiseksi päiväksi ja aiemman ns. eurotilinpäätöksen aikaistuminen helmikuun puolivälistä tammikuun loppupuolelle Palkeitten tilinpäätösaikataulujen mukaisesti ovat johtaneet siihen, että tase-erittelyjen ja substanssijärjestelmien väliseen täsmäyttämiseen käytettävissä oleva aika on lyhentynyt merkittävästi ja kaikkia selvittelyjä ei ole ehditty tehdä.

Tullin hallussa oli 1 974,6098 bitcoinia 31.12.2019. Valtiokonttorin 19.2.2018 päivätyn virtuaalivaluuttoja koskevan ohjeen mukaan bitcoinit käsitellään omaisuususeränä ja otetaan kirjanpitoon

takavarikointia koskevan lainvoimaisen päätöksen jälkeen. Vuoden vaihteessa Tullin hallussa olevista bitcoineista lainvoimainen tuomioistuimen päätös oli 1 889,1348 bitcoinista.

1.8 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA 2019

Tullin johto vastaa viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen ja riittävä varmuus viraston toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta.

Tullin johtoryhmä on arvioinut viraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa sekä kehittämistarpeita. Johdon arvioinnissa on käytetty valtiovarain controller -toiminnon suosituksen mukaista sisäisen valvonnan arviointikehikkoa (2018), Tullin EFQM – arviointimenetelmää sekä Tullin riskienhallintapolitiikan mukaista riskikehystä.

Arviointien perusteella Tullin riskit kohdistuvat:

- Toiminnan riippuvuuteen sähköisistä järjestelmistä
- Strategisten kehityshankkeiden läpivientiin
- Valmiuden ja jatkuvuuden kehittämiseen häiriö- ja poikkeamatilanteissa
- Johtamisen ja esimiestyön kehittämiseen, henkilöstöressurssien mitoitukseen sekä osaamisen varmistamiseen
- Valtiokonsernin yhteisiin toimintamalleihin ja palveluiden käyttöön

Arviointien perusteella Tullin sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on toiminnan laajuuteen nähden asianmukaisesti järjestetty.

1.9 ARVIOINTIEN TULOKSET

Vuonna 2019 Tulliin kohdistuivat seuraavat ulkoisten arvioijien tekemät arvioinnit.

- Komission budjettipääosasto suoritti Suomessa tarkastuksen aurinkopaneelien tullivalvontastrategiasta 14.-18.1.2019 ja tullausarvon valvontastrategiasta 23.-24.9.2019. Jälkimmäisen tarkastuksen tarkastusraportissa komissio arvioi, että tullausarvon oikeellisuuden riittäväksi turvaamiseksi tarvitaan kehittämistoimia Tullin prosesseihin ja tietojärjestelmiin.
- EU-rahoitteisiin hankkeisiin (Mobiili-VIS II) kohdistui PVC:n tekemä tarkastus elokuussa 2019. Tarkastuksessa ei ollut huomautettavaa.
- VM:n hankearvioinnit tehtiin tilirekisterihankkeesta ja Rahje-hankkeesta.
- EAO:n kanslia pyysi syyskuussa selvityksen Tullin laillisuusvalvonnasta ja sisäisestä valvonnasta.

1.10 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ JA EPÄSÄÄNNÖNMUKAISUUKSISTA

Vaalimaan rajanylityspaikalla katosi noin 900 euron arvoinen voimavirtakaapeli syksyllä 2018. Toimipaikan omien ja sisäisen tarkastuksen selvittelyjen jälkeen tapahtumasta tehtiin rikosilmoitus poliisille maaliskuussa 2019. Poliisin esitutkinta on kesken.

Tullin henkilökuntaan kuuluva virkailija jäi kiinni liian suuren nuuskamäärän tuomisesta Suomeen matkustajatuomisina huhtikuussa 2019. Tapahtumasta on tehty rikosilmoitus poliisille ja virkailija on pidätetty virasta. Poliisin esitutkinta on kesken.

Vaasan tullin muutti uusiin toimitiloihin maaliskuussa 2019. Vaasan tullista ilmoitettiin heinäkuussa 2019, että muuton yhteydessä on kadonnut kassalipas, jossa oli 500 euron pohjakassa. Kassassa ei ollut tapahtumia pitkään aikaan ja kassalipas oli säilytettävänä lukitussa laatikossa asekaapissa, joka oli tarkoitettu hävitettäväksi muuton yhteydessä. Kassalippaasta vastannut henkilö oli pitkällä virkavapaalla muuton aikaan. Vaasan tullin ja Tullin sisäinen tarkastus selvittivät tapahtumia mutta lippaasta ei ollut havaintoja Tullin eikä poistettavan kaluston hävityksen hoitaneen yrityksen henkilöstöllä. Selvitysten pohjalta tultiin johtopäätökseen, ettei tapahtumassa ole syytä epäillä rikosta tai väärinkäytöstä.

Asiakas teki kesäkuussa 2019 Tullille oikaisuvaatimuksen toukokuussa 2019 vahvistetusta tuonti-ilmoituksestaan liittyen siinä sovellettuun valuuttakurssiin tullausarvon laskennassa. Selvittelyjen jälkeen Tulli havaitsi, että Tulli on erehdyksessä käyttänyt suomalaisen pankin vahvistamia myyntikursseja valuuttoihin, joiden muuntamisessa euroiksi olisi tullut käyttää Euroopan keskuspankin vahvistamia kursseja 1.5.2016 alkaen. Tulli on selvittänyt palautusmenettelyä valtiovarainministeriön ja Verohallinnon kanssa. Tulli palauttaa EU:n lainsäädännön mukaisesti liikaa kantamansa maahantuontiverot oma-aloitteisesti, kun palautettava määrä on 10 euroa tai enemmän. Mikäli liikaa määrättyjen maahantuontiverojen määrä jää alle 10 euron, Tulli palauttaa ne asiakkaan hakemuksesta.

Tulli teki syyskuussa 2019 rikosilmoituksen poliisille nuuskaerästä, jonka epäillään kadonneen sen haltuun oton jälkeen, kun tapaukseen liittynyt ajoneuvo luovutettiin takaisin haltijalle. Poliisin esitutkinta on kesken.

Marraskuussa 2019 tuli ilmi epäily, että Tullin henkilökuntaan kuuluva virkailija olisi juonut takavarikkovarastosta ottamaansa olutta. Tapauksen selvittely on kesken.

2 TULLIN TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2019	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	308 665 027,24	82 224 714	82 224 714,34	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	259 107 518,88	30 989 048	30 989 047,93	0,00	100
11.08.01. Tupakkavero	171 213,73	-1 181 663	-1 181 662,82	0,00	100
11.08.04. Alkoholijuomavero	208 004,59	171 634	171 633,54	0,00	100
11.08.05. Virvoitusjuomavero	17 276,93	94	93,51	0,00	100
11.08.07. Energiaverot	38 577,12	37 150	37 150,24	0,00	100
11.08.08. Eräiden juomapakkausten valmistevero	3 976,46	3 528	3 527,93	0,00	100
11.10.07. Ajoneuvovero	1 958,75	1 469	1 469,05	0,00	100
11.19.06. Väylämaksut	49 077 803,14	52 161 593	52 161 592,68	0,00	100
11.19.08. Öljyjättemaksu	27 263,35	26 649	26 648,99	0,00	100
11.19.09. Muut verotulot	11 434,29	15 213	15 213,29	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	36 342 639,36	39 371 720	39 371 719,52	0,00	100
12.28.92. Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot	34 696 430,14	37 572 393	37 572 392,65	0,00	100
12.28.99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	159 918,42	112 830	112 829,66	0,00	100
12.39.01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	917 571,81	940 593	940 593,24	0,00	100
12.39.02. Verotukseen liittyvät korkotulot	568 718,99	730 618	730 618,37	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot		15 286	15 285,60	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	345 007 666,60	121 596 434	121 596 433,86	0,00	100

Tullin talousarvion toteutumalaskelma

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	174 476 283,83	179 177 125	145 847 869,16	31 904 990,92	177 752 860,08	1 424 264,67	30 097 235,51	198 337 148,51	166 432 157,59	31 904 990,92
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	8 634 179,54	9 437 212	9 437 211,75		9 437 211,75	0,00				
28.10.02. Tullin toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	165 606 000,00	168 168 000	136 263 009,08	31 904 990,92	168 168 000,00	0,00	30 097 235,51	198 265 235,51	166 360 244,59	31 904 990,92
28.10.63. Takaisin maksetut verot (arviomääräraha)	101 203,99	1 000 000	37 465,89		37 465,89	962 534,11				
28.10.63.2. Takaisin maksetut verot Tulli	101 203,99	1 000 000	37 465,89		37 465,89	962 534,11				
28.10.95. Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha)	12 898,30	500 000	38 269,44		38 269,44	461 730,56				
28.10.95.1. Verotukseen liittyvät korkomenot Tulli	12 898,50	500 000	38 269,44		38 269,44	461 730,56				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	72 002,00	71 913	71 913,00		71 913,00	0,00		71 913,00	71 913,00	0,00
28.70.22. Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (siirtomääräraha 3 v)	50 000,00						0,00	0,00		0,00
Määrärahatilit yhteensä	174 476 283,83	179 177 125	145 847 869,16	31 904 990,92	177 752 860,08	1 424 264,67	30 097 235,51	198 337 148,51	166 432 157,59	31 904 990,92

3 TULLIN KÄYTÖSSÄ OLEVAT VALTUUDET

Kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden n valtuudet						Talousarvio- menot 2019	Määräraha- tarve 2020	Määräraha- tarve 2021	Määräraha- tarve 2022	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2020 TA:ssa						
28.10.02 Tullin toimintamenot	22 617	0	30 714	30 714	12 274	18 440	18 440	14 800	2 746	0	0	0	17 546
Aikaisempien vuosien valtuudet	22 617							4 953	319				5 272
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet			30 714	30 714	12 274	18 440	18 440	9 847	2 427				12 274
...													
Momentti	0							0	0			0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	0							0	0			0	0
Vuonna n käytettävissä olleet valtuudet													
...													
Momentti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	0							0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	0							0	0	0	0	0	0
Vuonna n käytettävissä olleet valtuudet, josta		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	22 617	0	30 714	30 714	12 274	18 440	18 440	14 800	2 746	0	0	0	17 546
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	0							0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	0							0	0	0	0	0	0
Vuonna n käytettävissä olleet valtuudet, josta		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

²⁾ Myös pääluokan tai luvun päätösosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

³⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

⁴⁾ Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

4 TULLIN TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2019-31.12.2019		1.1.2018-31.12.2018	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	1 392 641,12		1 423 273,75	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	9 639,76		53 774,58	
Muut toiminnan tuotot	<u>38 655 526,53</u>	40 057 807,41	<u>36 504 994,89</u>	37 982 043,22
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	3 311 092,35		3 101 313,83	
Henkilöstökulut	102 991 300,24		97 959 170,58	
Vuokrat	11 647 380,38		11 616 876,86	
Palvelujen ostot	37 954 962,58		32 759 653,38	
Muut kulut	4 480 392,08		4 082 418,96	
Valmistus omaan käyttöön	-3 750 832,16		-1 684 542,17	
Poistot	7 022 835,26		7 154 667,39	
Sisäiset kulut	<u>235 112,88</u>	<u>-163 892 243,61</u>	<u>332 228,48</u>	<u>-155 321 787,31</u>
JÄÄMÄ I		-123 834 436,20		-117 339 744,09
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	39 602,10		36 979,40	
Rahoituskulut	<u>-44 236,88</u>	-4 634,78	<u>-16 618,50</u>	20 360,90
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	1 185 738,96		10 098 402,90	
Satunnaiset kulut	<u>-12 035,56</u>	<u>1 173 703,40</u>	<u>-34 721,75</u>	<u>10 063 681,15</u>
JÄÄMÄ II		-122 665 367,58		-107 255 702,04
JÄÄMÄ III		-122 665 367,58		-107 255 702,04
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	82 175 296,54		308 390 255,25	
Muut pakolliset maksut	1 671 211,61		1 486 290,80	
Perityt arvonnalisäverot	49 417,80		274 771,99	
Suoritetut arvonnalisäverot	<u>-9 437 211,75</u>	<u>74 458 714,20</u>	<u>-8 634 179,54</u>	<u>301 517 138,50</u>
TILIKAUDEN TUOTTOJÄÄMÄ		<u>-48 206 653,38</u>		<u>194 261 436,46</u>

5 TULLIN TASE

VASTAAVAA	31.12.2019		31.12.2018	
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	298 802,47		507 090,52	
Muut pitkävaikutteiset menot	14 016 394,84		15 512 048,29	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>14 929 158,76</u>	29 244 356,07	<u>5 067 643,63</u>	21 086 782,44
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset	108 638,48		260 474,35	
Rakennelmat	6 891,31		8 330,90	
Koneet ja laitteet	4 665 237,99		5 411 574,56	
Kalusteet	<u>22 395,65</u>	4 803 163,43	<u>0,00</u>	5 680 379,81
KÄYTTÖÖM. JA MUUT PITKÄAIK.SIOITUKSET YHTEENSÄ		34 047 519,50		26 767 162,25
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>9913,34</u>	9 913,34	<u>9913,34</u>	9 913,34
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	660 056,72		861 986,66	
Siirtosaamiset	76 144,01		5 650,13	
Muut lyhytaikaiset saamiset	18 410 664,11		13 406 996,10	
Ennakkomaksut	<u>6 501,95</u>	19 153 366,79	<u>7 829,74</u>	14 282 462,63
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT LYHYTAIKAISET SIOITUKSET				
Rahoitusomaisuusarvopaperit	<u>10 792 647,53</u>	10 792 647,53	<u>9 886 211,58</u>	9 886 211,58
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	172 341,74		228 452,64	
Muut pankkitilit	140,28		1 533,19	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>14 568,79</u>	<u>187 050,81</u>	<u>7 064,65</u>	<u>237 050,48</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		30 142 978,47		24 415 638,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>64 190 497,97</u>		<u>51 182 800,28</u>

VASTATTAVAA	31.12.2019		31.12.2018	
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-29 868 269,86		-29 868 269,86	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	20 895 111,87		13 241 251,87	
Pääoman siirrot	53 045 014,13		-186 607 576,46	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-48 206 653,38</u>	-4 134 797,24	<u>194 261 436,46</u>	-8 973 157,99
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	161 402,34		242 569,97	
Saadut ennakot	370 848,65		532 344,49	
Ostovelat	6 945 362,51		9 627 380,33	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	1 933 922,50		1 820 471,84	
Edelleen tilittävät erät	32 799 999,04		30 360 733,22	
Siirtovelat	25 018 207,80		16 584 592,81	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>1 095 552,37</u>	<u>68 325 295,21</u>	<u>987 865,61</u>	<u>60 155 958,27</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		68 325 295,21		60 155 958,27
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>64 190 497,97</u>		<u>51 182 800,28</u>

6 LIITETIEDOT

Tullin tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

- 1) budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailuvuuteen Tullilla ei ole talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailuvuuteen koskevia muutoksia.
- 2) kurssit, joita on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset, velat ja muut sitoumukset sekä virtuaalivaluutta Suomen rahaksi Virtuaalivaluutta kurssi 31.12.2019 bct blockchain palvelu: Bitcoin 6404,43
- 3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018-2020 (9.3.2018) on sopimuksen 6 §:ssä kirjattu, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 3.9.2018 ja palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka, maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä. Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 %:a yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta. Kertaerää ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.
- 4) aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä Tullilla ei ole aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia.
- 5) selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa Tullin edellistä vuotta koskevat tiedot ovat vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa.
- 6) selvitys tilinpäätösvuoden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa Tullilla ei ole tiedossa olennaisia tilinpäätösvuoden jälkeisiä tapahtumia.

Tullin tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 3.

Tullin tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 4.

Tullin tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2019	2018
Henkilöstökulut	86 371 317,11	83 282 274,28
Palkat ja palkkiot	84 817 674,99	82 895 284,13
Tulosperusteiset erät	0,00	1 800,00
Lomapalkkavelan muutos	1 553 642,12	385 190,15
Henkilösivukulut	16 619 983,13	14 678 696,30
Eläkekulut	15 015 321,30	13 365 558,42
Muut henkilösivukulut	1 604 661,83	1 313 137,88
Yhteensä	102 991 300,24	97 960 970,58
Johdon palkat ja palkkiot	611 619,84	576 445,88
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	5 334,00	10 200,00
Johto	240,00	240,00
Muu henkilöstö	5 094,00	9 960,00

Tullin tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä		KOM- luokka	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
112 Aineettomat oikeudet						
11200000	Ostetut valmishjelmistot ja tietojärjeselmät	1120010	Tasapoisto	5	20	0
11200000	Ostetut valmishjelmistot ja tietojärjeselmät	1120020	Tasapoisto	3	33,3	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot						
11400000	Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	1140010	Tasapoisto	5	20	0
122 Rakennukset						
12290000	Muut rakennukset	1229010	Tasapoisto	20	5	0
123 Rakennelmat						
12300000	Muut rakennelmat	1230030	Tasapoisto	20	5	0
125-126 Koneet ja laitteet						
12500000	Autot ja muut maakuljetusvälineet	1250010	Tasapoisto	5	20	0
12500000	Autot ja muut maakuljetusvälineet	1250020	Tasapoisto	10	10	0
12510000	Laivat ja muut vesikuljetusvälineet	1251010	Tasapoisto	7	14,3	0
12540000	Kevyet työkoneet	1254010	Tasapoisto	7	14,3	0
12540000	Kevyet työkoneet	1254020	Tasapoisto	5	20	0
12550000	ICT-laitteet	1255010	Tasapoisto	3	33,3	0
12550000	ICT-laitteet	1255020	Tasapoisto	5	20	0
12590000	Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	1259010	Tasapoisto	5	20	0
12690000	Muut koneet ja laitteet	1269010	Tasapoisto	5	20	0
127 Kalusteet						
12790000	Muut kalusteet	1279010	Tasapoisto	5	20	0

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein kansallis- ja käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

Tullin tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2019	1 394 893,20	25 095 716,62	5 067 643,63	31 558 253,45
Lisäykset	32 299,99	3 367 314,28	13 211 726,89	16 611 341,16
Vähennykset	0,00	0,00	-3 350 211,76	-3 350 211,76
Hankintameno 31.12.2019	1 427 193,19	28 463 030,90	14 929 158,76	44 819 382,85
Kertyneet poistot 1.1.2019	-887 802,68	-9 583 668,33	0,00	-10 471 471,01
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-240 588,04	-4 862 967,73	0,00	-5 103 555,77
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	-1 128 390,72	-14 446 636,06	0,00	-15 575 026,78
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	298 802,47	14 016 394,84	14 929 158,76	29 244 356,07

	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	
Hankintameno 1.1.2019	3 102 418,54	43 094,16	9 589 382,91	0,00	12 734 895,61
Lisäykset	0,00	0,00	1 016 221,98	25 841,13	1 042 063,11
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2019	3 102 418,54	43 094,16	10 605 604,89	25 841,13	13 776 958,72
Kertyneet poistot 1.1.2019	-2 841 944,19	-34 763,26	-4 177 808,35	0,00	-7 054 515,80
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-151 835,87	-1 439,59	-1 762 558,55	-3 445,48	-1 919 279,49
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	-2 993 780,06	-36 202,85	-5 940 366,90	-3 445,48	-8 973 795,29
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	108 638,48	6 891,31	4 665 237,99	22 395,65	4 803 163,43

Tullin tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2019	2018	Muutos 2019-2018
Korot euromääräisistä saamisista	40 808,96	37 028,47	3 780,49
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	15,23	-49,07	64,30
Muut rahoitustuotot	-1 222,09	0,00	-1 222,09
Rahoitustuotot yhteensä	39 602,10	36 979,40	2 622,70
Rahoituskulut	2019	2018	Muutos 2019-2018
Korot euromääräisistä veloista	44 219,94	16 071,17	28 148,77
Korot valuuttamääräisistä veloista	16,94	60,20	-43,26
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	0,00	487,13	-487,13
Rahoituskulut yhteensä	44 236,88	16 618,50	27 618,38
Netto	-4 634,78	20 360,90	-24 995,68

Tullin tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 9.

Tullin tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappalemäärä	Markkina-arvo	31.12.2019 Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina- arvo	31.12.2018 Kirjanpitoarvo
Muut rahoitusomaisuusarvopaperit	1889,13483533		10 792 647,53					9 886 211,58
Bitcoinit	1889,13483533		10 792 647,53					9 886 211,58
Yhteensä			10 792 647,53					9 886 211,58

Tullin tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 11.

Tullin tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määräraha- tarve 2022	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	6 954 391,32	6 954 391,32	4 914 856,67	4 571 554,68	5 556 285,81	21 997 088,48

Tullin tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Tullin tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Tullin tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Tullin tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Menomomentin käyttö vakiosisällöstä poikkeavaan käyttötarkoitukseen

Momentti	Lkp-tili	€
28.10.63.2		
Takaisin maksetut verot		
<i>Määrärahaa saa käyttää veron takaisin maksamiseen tapauksissa, joissa maksuvelvollinen on sosiaalisista tai muista veronhuojennussäännöksissä tai verosopimuksissa tarkoitetuista syistä valtiovarainministeriön, Verohallinnon ja Tullin päätöksen nojalla oikeutettu saamaan takaisin jo maksetun veron. Lisäksi määrärahaa saa käyttää tuomioistuimen päätöksellä palautettavaksi määrättyjen verojen, korkojen ja oikeudenkäyntikulujen maksamiseen tapauksissa, joissa vastaavaa tulo- tai muuta momenttia ei ole käytettävissä, EU:lle korvattavien perimättä jääneiden tullien ja niistä aiheutuvien korko- ja muiden kulujen maksamiseen.</i>	39. Muut toiminnan tuotot	27 450,33
	61. Satunnaiset kulut	10 015,56
	Yhteensä	37 465,89

Tullin talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

V. 2015 valtuuden käyttö	Virheellinen aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö (1 000 €)	Oikea aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö (1 000 €)
Virheellisesti valtuuden käytöksi kirjattu 869 000 €, mikä on jäänyt uusimatta vuodelle 2016	2 927	2 058
Vuosina 2016 ja 2017 uusittu 869 000 € vähemmän, koska v. 2015 tilinpäätökseen ei jälkikäteen voinut tehdä oikaisuja.		
V. 2018 toteumalaskelman valtuuden seuraantaan korjattu aikaisempien vuosien valtuuksien käytöksi		12 765
Tilin 25690000 Muut saadut ennakot täsmäyttämisen yhteydessä ilmenneitä virheitä, jotka korjataan tilikaudella 2020		
	Tulouttamatta käyttö	Tiliöintivirhe
Tulli2020 -ohjelma, 1.4.2016 - 31.3.2017: Comission Europeennes v. 2017 maksama ennakko	24 065,28	
Fiscalis -ohjelma, 1.4.2016 - 31.3.2017: Comission Europeennes v. 2017 ennakon palautus tiliöity väärälle liikekirjanpidon tilille, jäänyt tilille 25690000 saldoksia		9 810,25

Tilin 26000000 A-tili, tavaroita koskevat tasoitus ja polkumyynti virheellinen saldon siirtokirjaus aiheutti uusille tileille debet puoleisen saldon, mikä korjattu tilikaudella 2020

Virheellinen saldo

Oikea saldo

EU komissiolle tilittämättä olevat marras-joulukuussa 2019 kannetut tullit:

26000000 A-tili, tavaroita koskevat tasoitus ja polkumyynti	-35 750 607,58	0,00
26000001 A-tili, tullit lukuun ottamatta tasoitus- ja polkumyyntitulleja	9 976 064,87	-25 178 186,49
26000003 A-tili, tavaroita koskevat tasoitus- ja polkumyyntitullit	173 762,06	-422 594,16

Tuloarviotili 11.08.01 Tupakkaverot

Tulli oli kantanut vuonna 2015 yritykseltä 1.285.021 € tupakkaverot, mikä palautettiin yritykselle takaisin korkeimman hallinto-oikeuden 29.1.2019 antaman päätöksen nojalla. Palautus aiheutti tuloarviotilille 11.08.01 vääränmerkkisen saldon.

7 ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätösasiakirja on hyväksytty Helsingissä 28. helmikuuta 2020.

Pääjohtaja

Hannu Mäkinen

Talousjohtaja

Pekka Pylkkänen